

Outi Arjakari, Katja Mallat ja Sonja Päiviö

Isien tiedon ja tuen tarve Vauvankaa.fi- verkkopalvelussa

Isien kokemuksia verkkopalvelun isäosion sisällöstä

<p>Tekijä(t) Otsikko</p> <p>Sivumäärä Aika</p>	<p>Outi Arjakari, Katja Mallat, Sonja Päiviö Isien tiedon ja tuen tarve Vauvankaa.fi-verkkopalvelussa. Verkkopalvelun arviointia isä-käyttäjryhmän näkökulmasta 39 sivua + 3 liitettä 13.4.2012</p>
<p>Tutkinto</p>	<p>Sosiaali- ja terveydenalan tutkinto</p>
<p>Koulutusohjelma</p>	<p>Hoitotyön koulutusohjelma</p>
<p>Suuntautumisvaihtoehto</p>	<p>Kättilötyön suuntautumisvaihtoehto</p>
<p>Ohjaaja(t)</p>	<p>Lehtori TtT Projektin ohjaaja Leena Hannula Lehtori TtM Pirjo Koski</p>
<p>Opinnäytetyömme tarkoituksena oli selvittää, millaista tietoa ja tukea isät haluaisivat saada raskausajasta, synnytyksestä sekä vauvan ensimmäisen elinvuoden aikana Vauvankaa.fi verkkopalvelun välityksellä. Lisäksi selvitimme, millaisessa muodossa isät toivovat materiaalin löytyvän verkkopalvelusta. Tavoitteenamme oli tuottaa tietoa verkkopalvelun jatkokehittämistä varten.</p> <p>Opinnäytetyömme on jatkoa Urbaani vanhemmuus – hankkeelle, jossa Vauvankaa.fi-verkkopalvelu on laadittu. Vauvankaa.fi-verkkopalvelu siirtyy keväällä 2012 Terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen sähköiseen lastenneuvolakäsikirjaan koko kansan käyttöön.</p> <p>Työ toteutettiin kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Tutkittava aineisto kerättiin joulukuussa 2011 odottavilta ja alle 1-vuotiaiden lasten isiltä teemahaastattelulla. Haastatteluun osallistui kahdeksan isää, jotka valikoituivat opinnäytetyöhömmme lumipallo-otannan avulla. Isät olivat 18–40 vuotiaita ja olivat kotoisin eri puolilta Etelä-Suomea. Aineisto analysoitiin deduktiivisellä sisällönanalyysillä.</p> <p>Isien mielipiteet ja kuvailut verkkopalvelun kehittämiseksi luokiteltiin aineiston perusteella kahteen pääkategoriaan: Isien tiedon ja tuen tarpeet verkkopalvelun välityksellä ja Verkkopalvelun sisältö ja toimivuus. Isien tiedon ja tuen tarpeet Vauvankaa.fi-verkkopalvelun välityksellä painottuivat syntymän jälkeiseen aikaan.</p> <p>Isät toivoivat lisää tietoa vauvanhoitoon ja isän rooliin liittyviin kysymyksiin. Perhevalmen- nus ja synnytykseen liittyvät pelot ja yhteiskunnan tarjoamat palvelut lapsiperheille askar- ruttivat isiä. Verkkopalvelun sisältöön ja toimivuuteen oltiin pääasiassa tyytyväisiä. Verkkopalvelun tekstipainotteisuus ei motivoinut isiä etsimään tietoa palvelusta. Kehittämideoiksi esitettiin kuvia, kuvasarjoja ja videoita tekstin tueksi. Myös erilaisia vanhempien kokemusperäisiä kertomuksia toivottiin sivustolle. Isät toivoivat kokemuksellista tietoa esimerkiksi isyydestä, raskauden aikaisista tunnetiloista ja synnytyksen jälkeisestä masennuksesta.</p>	
<p>Avainsanat</p>	<p>Isä, isyys, verkkopohjainen interventio, isyyden tukeminen</p>

Author(s) Title Number of Pages Date	Outi Arjakari, Katja Mallat, Sonja Päiviö Fathers` Need for Support and Information in a Finnish Vauvan- kaa.fi web service. 39 pages + 3 appendixes 13 April 2012
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Midwifery
Instructor(s)	Leena Hannula, Senior Lecturer, Project Manager Pirjo Koski, Senior lecturer
<p>The purpose of our study was to determine what kind of information and support fathers would like to get during pregnancy, labour and the baby`s first year from the Finnish Vauvankaa.fi-network service. In addition, we investigated what kind of material fathers would like to found on the web site. Our purpose was to produce information for the further development of the website.</p> <p>Our study is a continuation of Urbaani vanhemmuus - a project in which Vauvankaa.fi site is prepared. The Vauvankaa.fi-network becomes part of the network service of the Health and Welfare Department`s in the spring 2012.</p> <p>We work as a qualitative research. The data was collected as a theme interview in December 2011. They were expectants and fathers of one-year-old infants. We interviewed eight fathers, who were selected through a snowball-sampling. The fathers were 18–40 years old, and they lived in different parts of the Southern Finland. The answers were analyzed using the methods of content analysis.</p> <p>Fathers' opinions and descriptions of have to develop the web service were classified into two main categories on the basis of the material: fathers' information and support needs for the web service and the content and functionality of the web service. Their Information focused on the post-natal period.</p> <p>Fathers wanted to have more information on baby care and issues relating to the role of father. Family training and fears related to childbirth occupied fathers. The interviewed fathers wanted simple information on community services provided for families with children. The content and functionality of the web service were satisfied. The interviewed fathers wanted more pictures, series of pictures and videos of various baby care situations. Also, different empirical reports of parents were hoped to the web site. The fathers hoped for experiences on fatherhood, the emotions during pregnancy and postpartum depression, for example.</p>	
Keywords	father, fatherhood, web-based intervention, support of fatherhood

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Isät äitiyshuollon asiakkaina ja isyyden tukeminen.....	2
	2.1 Perheellistymiseen liittyvä tuki terveydenhuollossa	3
	2.2 Perheellistymisvaiheen tiedon ja tuen tarve äitiyshuollossa	4
	2.3 Isien tukeminen verkkopalveluiden välityksellä.....	5
3	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet.....	8
4	Aineiston keruu ja analysointi.....	9
	4.1 Aineiston hankinta.....	9
	4.2 Tutkimuksen kohderyhmän kuvaus.....	10
	4.3 Aineiston analysointi.....	12
5	Tulokset.....	15
	5.1 Isien tiedon ja tuen tarve verkkopalvelun välityksellä	15
	5.1.1 Isän rooli.....	15
	5.1.2 Raskausaika	16
	5.1.3 Synnytys	16
	5.1.4 Syntymän jälkeinen aika	17
	5.1.5 Parisuhde ja seksuaalisuus.....	18
	5.1.6 Vauvanhoito	18
	5.1.7 Synnytyksen jälkeinen masennus	20
	5.1.8 Vertaistuki	21
	5.2 Verkkopalvelun sisältö ja toimivuus.....	21
	5.2.1 Vauvankaa.fi-verkkopalvelun isäosion hyödyllisyys	22
	5.2.2 Vauvankaa.fi-verkkopalvelun toimivuus.....	23
	5.2.3 Linkkejä ja tukea/ lastenhoitoapua	23
	5.2.4 Demonstroivaa materiaalia verkkopalveluun	24
	5.3 Yhteenveto	25
6	Pohdinta	30
	6.1 Tulosten pohdinta	30
	6.2 Opinnäytetyön prosessin kuvaus.....	32

6.3 Luotettavuus ja eettiset kysymykset.....	32
Lähteet.....	36

Liitteet

Liite 1. Teemahaastattelun kysymykset

Liite 2. Saatekirje

Liite 3. Lumipallo-otannan kuvaus

1 Johdanto

Isien tiedon ja tuen tarpeita on tutkittu neuvolapalveluiden yhteydessä 1990-luvulta lähtien (Puputti-Rantsi 2010: 12). Aihe on tärkeä, koska tutkimuksissa on käynyt ilmi, että äitiyshuollon henkilökunnalla on vaikeuksia kohdata isät yksilöllisesti ja antaa heille riittävää tietoa ja tukea (Deave – Johnson 2008: 629–632; Paavilainen 2003; 12, 19; Soukka 1997: 34). Isät kokevat, etteivät he saa kohdennetusti luotettavaa tietoa internetpalvelujen kautta, koska erilaisia sivustoja on niin paljon saatavilla (Hult 2010: 32).

Isäkulttuurissa on tapahtunut suuria muutoksia viimeisten vuosikymmenten aikana. Muutosten myötä isän rooli perheessä on muuttunut perheen päästä tasavertaiseksi lapsen vanhemmaksi yhdessä lapsen äidin kanssa. (Huttunen 2001: 149–150.) Perhe nousee miehillä elämän keskeisempiin asioihin lapsen syntymän myötä (Jämsä – Kalliomaa 2010: 52). Nykyinen tasa-arvoajattelu on lisännyt isän mahdollisuuksia lasten hoidossa (Mesiäislehto-Soukka 2005: 78).

Tämä opinnäytetyö on jatkoa Urbaani vanhemmuus – hankkeelle, jossa Vauvankaa.fi-verkkopalvelu on laadittu. Arvioimme työssämme Vauvankaa.fi-verkkopalvelua isäkäyttäjryhmän näkökulmasta yksilöhaastatteluiden pohjalta. Vuoden 2012 aikana Vauvankaa.fi-verkkopalvelu siirtyy Terveystieteiden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) internet-sivuille koko kansan käyttöön. Opinnäytetyön tuloksia hyödynnetään Vauvankaa.fi-verkkopalvelun kehittämisessä.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata isien näkemyksiä toiveistaan verkkopalvelun kautta saatavalle tiedolle ja tuelle. Tavoitteena on, että isät kuvailevat, millaista tietoa he toivovat verkkopalvelussa olevan ja tuovat esiin näkemyksiään Vauvankaa.fi-verkkopalvelun toimivuudesta sekä mahdollisista puutteista. Tutkimusmenetelmänä käytämme laadullista menetelmää. Tulokset pohjautuvat yksilöhaastatteluihin.

2 Isät äitiyshuollon asiakkaina ja isyyden tukeminen

Tähän opinnäytetyöhön olemme keränneet eri tietokannoista (Linda, Medic, Cinahl, Medline ja Theseus) tutkimustietoa siitä, millaisia kokemuksia isillä on äitiyshuollosta ja millaista tietoa ja tukea he ovat tarvinneet aiemmin. Olemme myös hyödyntäneet Vauvankaa.fi-verkkopalvelun pilottitutkimusta, jossa arvioidaan verkkopalvelun toteutumista. Kaikki nämä tutkimustiedot luovat perustan opinnäytetyömme teoreettiselle viitekehyselle. Teoreettinen viitekehys antaa rakenteen tutkimuksemme teorialuvulle, tulosluvulle ja pohdinnalle (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 72).

Aiemmin isää on pidetty vain odottavan naisen tukijana, perheen elättäjänä sekä perheen päänä (Paavilainen 2003: 26; Huttunen 2001: 149–150). Isyyden merkitys korostui, kun isät saivat mahdollisuuden osallistua synnytykseen (Paavilainen 2003: 12,16), minkä mahdollisti 1970-luvulla uudistettu kansanterveyslaki (FINLEX). Tänä päivänä isät haluavat olla aktiivisesti odottavien äitien ja perheidensä tukena (Draper 2003: 66) ja isällä onkin lukuisia rooleja perheessään. Tässä työssä käytämme isä sanan synonyymeina: puoliso, isäpuoli, perheen pää, elättäjä, etävanhempi, tasavertainen kumppani, lastenhoitaja, yksinhuoltaja, kodinhoitaja ja omaishoitaja.

”Isyys on onnea, ylpeyttä, onnistumiseniloa, epäonnistumisen pelkoa, toisen asemaan kokonaisvaltaisesti heittäytymistä” (Jämsä – Kalliomaa 2010: 35). Lapsen syntymä ja vanhemmaksi tulo vaatii sopeutumista, joten aiemmista suunnitelmista luopuminen saattaa olla miehelle haasteellista (Eerola 2009: 69; Halme 2009: 32; Salonen – Kauranen – Åstedt-Kurki – Järvenpää – Tarkka 2008: 60; Soukka 1997: 21,35). Helinä Soukka on tutkinut vuonna 1997 isien kokemuksia ja toiveita perhe- ja synnytysvalmennuksessa. Hän toteaa väitöskirjassaan (1997: 10), että isäksi tulemiseen liittyy taloudellista, kasvatuksellista ja tunne-elämän vastuuta. Isät kokevat suuria muutoksia raskauden aikana ja heti lapsen syntymän jälkeen. Nämä muutokset yleensä yllättävät isät (Juvakka – Viljamaa 2002: 11).

Useista tutkimuksista esim. Paavilainen 2003, Salonen ym. 2008, Puputti-Rantsi 2010 ja Fletcher ym. 2008 nousee esiin isien kokemuksia parisuhteen ja seksuaalisuuden muutoksista, äitiyshuollosta sekä tiedon, tuen ja vertaistuen tarpeista perheellistymis-

vaiheessa. Tästä syystä olemme käsitelleet jokaista aihealuetta omassa kappaleessaan. Kerromme myös, mitä Vauvankaa.fi-verkkopalvelu sisältää.

2.1 Perheellistymiseen liittyvä tuki terveydenhuollossa

Isien tuki on sosiaali- ja terveysministeriön selvityksen mukaan luonteeltaan monipuolista ja samantyyppistä maan eri puolilla. Isä kohtaa terveydenhoitajan useimmiten perhevalmennuksessa, johon suurin osa isistä osallistuu. Neuvolan vastaanottokäynneille osallistuminen on huomattavasti vähäisempää; niihin osallistuu arvion mukaan yksi kolmasosa isistä. Neuvolan koolla ei ole vaikutusta siihen, miten isät osallistuvat neuvolan toimintaan. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2008: 24, 26, 29–30.) Isien neuvolakäynneille osallistumisen esteitä voivat olla arkeen liittyvät asiat, kuten työesteet (Halle – Dowd – Fowler – Rissel – Hennessy – Macnevin – Nelson 2008: 63). Paavilainen (2003: 103,129) mainitsee tutkimuksessaan, että neuvolan rohkaisu vanhempien omaan tiedon hankintaan ja omiin havaintoihin on vähäistä.

Miehet ovat pääosin tyytyväisiä äitiyshuollon palveluihin, mutta he kokevat perheen kohtaamisen, ohjaamisen ja hoidon äitisuuntautuneeksi ja näin puoliset ohittaviksi. Puolison kokonaisvaltainen huomiointi on vähäistä. (Mesiäislehto-Soukka 2005: 147; Paavilainen 2003: 12, 19, 95, 101; Puputti-Rantsi 2010: 15; Salonen ym. 2008: 68; Soukka 1997: 34). Ulkopuolisuuden, voimattomuuden ja avuttomuuden tunteet turhauttavat isiä (Jämsä – Kalliomaa 2010: 113) ja aiheuttavat pettymyksen tunteita (Deave – Johnson 2008: 630). Isät odottavat osallistuessaan äitiyshuollon palveluihin heille kuuluvaa arvostusta ja asemaa sekä samanvertaista tietoa kuten äiditkin (Paavilainen 2003: 12,19; Deave – Johnson 2008: 629). Hoitohenkilökunnalta vaaditaan aktiivista työtä isien kohtaamiseen ja tukemiseen. Isiä tulee kuunnella, jotta heille saadaan kehitettyä kohdennettua ohjausta. (Halle ym. 2008: 68–69.)

Useissa lähteissä korostuu isien vertaistuen tärkeys. Isillä on tarve jakaa ahdistavia kokemuksia ja kiellettyjä tunteita (Jämsä – Kalliomaa 2010: 45, 104; Mykkänen 2010: 129; Puputti-Rantsi 2010: 27). He tuntevat voimakkaasti haavoittuvuuden tunteita isäksi tullessaan (Draper 2003: 67). Miehet eivät välttämättä halua, että naisihminen tai ainoastaan kättilö/terveydenhoitaja antaa tietoa raskauden aikaisesta ja lapsen syntymän jälkeisestä ajasta miehelle, vaan isät toivovat muiden miesten mielipiteitä ja argumentteja isyydestä. (Soukka 1997: 38.)

2.2 Perheellistymisvaiheen tiedon ja tuen tarve äitiyshuollossa

Neuvolakäynneillä käytävät keskustelut liittyvät usein perheen arjen toimintoihin raskausaikana ja vauvan syntymän jälkeisenä aikana. Usein otetaan myös esille terveelliset elämäntavat. Neuvolan antama ohjaus terveyttä edistäviin elintapoihin koetaan tärkeäksi. Isät ovat halukkaita muuttamaan elintapojaan saadessaan riittävästi motivoivaa tietoa ja tukea terveydenhoitajalta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2008: 29–30.) Isät kokevat tarvitsevansa tietoa ja ohjausta vauvan hoidosta ja rintaruokinnasta, vauvan päivä- ja unirytmistä sekä lapsen kehityksestä. Vauvan eleiden, viestien ja käytöksen tulkinta myös mietityttää. (Halle ym. 2008: 65; Fletcher – Vimpani – Russell – Keatinge 2008: 440; Hannula – Salonen – Rekola – Tarkka 2010: 22; Nupponen – Nupponen – Ruhanen 2009: 7; Salonen ym. 2008: 66; Salonen 2010: 47,51; Puputti-Rantsi 2010: 15, 29.)

Tieto epäsäännöllisistä kuukautisista, raskauden alkamisesta, hedelmöittymisen parantamisesta sekä raskauden aikana tapahtuvat muutokset sikiön voinnissa tai raskauden etenemisessä kiinnostavat isiä. (Puputti-Rantsi 2010: 13–14, 26, 28). Synnytyksen lähestyessä isiä kiinnostaa tieto synnytyksen ajankohtaan liittyvistä asioista sekä synnytyksen eri vaiheista (Hannula ym. 2010: 22; Salonen ym. 2008: 66; Puputti-Rantsi 2010: 15). Heitä askarruttaa, mitä synnytyksen aikana saa tehdä sekä miten tukea ja ohjata äitiä (Puputti-Rantsi 2010: 15). Myös tieto säännöllisestä ja epäsäännöllisestä synnytyksestä on tärkeää. (Mesiäislehto-Soukka 2005: 77–78.)

Ensimmäisen lapsen syntyminen saattaa vaikuttaa parisuhteeseen ja seksuaalisuuteen dramaattisestikin (Jämsä – Kalliomaa 2010:28). Isien tiedon tarve seksuaalisuutta kohtaan ilmenee monissa tutkimuksissa (Hannula ym. 2010: 27; Hirvonen 2011: 198). Isät kokevat tunteiden ilmaisun vaikeaksi parisuhteessa ja seksuaalisuudessa, tästä huolimatta lapsen syntymä lisää miehen sitoutumista parisuhteeseen ja miehet kokevatkin perhe-elämän hyvin tyydyttävänä, seksuaalielämää lukuun ottamatta. (Halme 2009: 37.) Isillä saattaa olla seksuaalisuuteen liittyviä epärealistisia odotuksia tai kuvitelmia siitä, että seksuaalielämä voisi jatkua muuttumattomana (Jämsä – Kalliomaa 2010: 78).

Monilla vanhemmilla on vaikeuksia lapsen nukuttamisessa. Uniongelmat ja koliikki vaikuttaa heikentävästi myös vanhempien terveyteen. Isät kokevat tarvitsevan demonstroivaa harjoitusta sekä esimerkiksi videoita kirjallisen materiaalin tueksi (Fletcher ym.

2008: 440; Soukka 1997: 23–25). Psykkinen tuki ja kokemuksellinen kerronta koetaan tärkeäksi tiedon saannin keinoksi (Soukka 1997: 36; Halle ym. 2008: 68).

Isien mielenterveys voi myös kärsiä synnytyksen jälkeisenä aikana, mutta jos puolisoilla on synnytyksen jälkeistä masennusta, vaikuttaa se voimakkaasti myös isään. Moni isä kamppailee arjessaan tukien masentunutta puolisoaan ja yrittäen vastata vastasyntyneen tarpeisiin samaan aikaan. Tuen tarve on tällöin merkittävä. (Fletcher ym. 2008: 440.)

2.3 Isien tukeminen verkkopalveluiden välityksellä

Isät palaavat usein takaisin työhön pian synnytyksen jälkeen. Työssä käyvien isien tiedon ja tuen saanti muulla tavalla kuin kasvokkain terveydenhuollon ammattilaisten kanssa korostuu. Internetin kautta saatavissa oleva luotettava sivusto vaikuttaa lupaavalta keinolta tavoittaa isiä (Fletcher ym. 2008: 440.) Vauvankaa.fi-verkkopalvelun pilottitutkimuksesta selvisi, että vanhemmat kaipasivat lisää tietoa imetyksen eri osaluista, lapsen ravitsemuksellisista asioista ja nukkumis- ja nukahtamisasioista (Hannula ym. 2010: 28).

Ihmisten sosiaaliset verkostot ovat riittämättömiä raskauden ja lapsen ensimmäisen elinvuoden aikana. Pikkulapsiperheet asuvat usein yhä etäämpänä sukulaisista nyky-yhteiskunnassa. Toisaalta eletään lähellä naapureita, mutta heitä ei tunneta riittävästi. Ihmisillä on tarve kuulua johonkin sosiaaliseen ryhmään, joka on samassa elämäntilanteessa kuin itse. Lapsen saaminen ja vanhemmaksi tuleminen vaatii sopeutumista ja vaikeudet tässä elämänvaiheessa lisäävät perheen hyvinvoinnin heikkenemisen riskiä. Sitä varten tarvitaan välineitä, joilla vanhemmuutta tuetaan. (Salonen ym. 2008: 60–61.)

Internet on tehokas kommunikaatiofoorumi (Salonen ym. 2008: 62; Salonen 2010: 54; Kouri 2006: 87). Verkkopohjaisessa interventiossa haetaan tietoa itsenäisesti internetistä verkkopalvelun avulla. Tässä työssä tarkoitamme verkkopohjaisella interventiolla Vauvankaa.fi-verkkopalvelussa tapahtuvaa isien perheellistymiseen liittyvää terveydenhuollon ohjausta. Verkkopalvelun käyttäjät voivat etsiä itselleen sopivaa ja omia tarpeitaan vastaavaa tietoa ja tukea itse valitsemana ajankohtana (Hannula ym. 2010:

23). Tutkimustulokset osoittavat, että miehet käyttävät internetiä useammin kuin naiset ja etsivät sieltä tietoa naisia useammin (Fletcher ym. 2008: 440). Perheellistymisen yhteydessä miehet hakevat tietoa isyydestä, raskaudesta, parisuhteesta ja vanhemmuuteen kasvamisesta (Puputti-Rantsi 2010: 13–14). Tiedonsaanti äitiyshuollossa voi olla ylikuormittavaa, jos sitä annetaan kerralla liikaa. Kaikkea saatavilla olevaa tietoa voi olla vaikea sulattaa. (Kouri 2006: 71.) Isät kokevat, että internet on käytännöllisin tapa etsiä esimerkiksi imetysaiheista tietoa. He toivovat luotettavan tiedon löytyvän helposti ja tiiviissä muodossa. (Nupponen ym. 2009: 7.) Perinteiseen tekstimuotoiseen terveysinformaatioon verrattuna räätälöity tieto tulee luetuksi suuremmalla todennäköisyydellä ja se myös herättää keskustelua toisten kanssa. Räätälöity tieto koetaan mielenkiintoisemmaksi ja henkilökohtaisemmaksi. (Fletcher ym. 2008: 440.) Halle ym. (2008: 67) tutkimuksessa ilmeni, että raskausaikana yli puolet vanhemmista haki tietoa ongelmatilanteisiin terveydenhoitoalan ammattilaisilta tai kirjoista ja lehdistä, mutta synnytyksen jälkeen yli puolet vanhemmista etsii tarvitsemaansa tietoa lehdistä, kirjoista ja internetistä.

Isät ovat luonnollisia verkkopalvelun käyttäjiä. He löytävät vapaavalinnaisen tavan lähestyä äitiyshuollon ammattilaisia. Verkkopalvelun avulla isillä on mahdollisuus saada yksilöllistä tietoa. Verkkopalvelu on mahdollinen väline isille lähestyä arkoja aihealueita, esimerkiksi avioliittoon liittyvät tunteet ja seksuaalisuus. Tulevaisuudessa isät hakevat enemmän tietoa verkkopalveluista. Verkkopalvelu saattaa olla mahdollisesti ainoa keino heidän saavan yhteys äitiyshuollon ammattilaisiin. Verkkopalvelut voivat tarjota isille uudenlaisen tavan ottaa yhteyttä henkilökuntaan ja olla näin toiminnassa mukana. Isillä voisi olla mahdollisesti oma viestintäkanava kysymyksilleen. Kirjoittamalla vanhemmat tuovat esiin yksilöllisiä tarpeitaan ja verkkopalvelu aktivoi moniammatillista yhteistyötä ja mahdollistaa vanhempia nauttimaan vastavuoroista päätöksentekoprosessia. (Kouri 2006: 71–76, 93.)

Fletcher ym. (2008: 443–444) tutkivat kokevatko isät hyötyvänsä isyyteen liittyvästä tiedosta ja tuesta, jos tieto tarjotaan internetin välityksellä? Isien vastauksista ilmeni, että tiedon käyttökelpoisuus lisäsi isien omaa rauhallisuutta hankalissa vauvanhoitotilanteissa. Tiedon uutuus ja kiinnostavuus sai isät ajattelemaan, millaisia vanhempia he haluavat itse olla lapselleen. Verkkopalvelun kautta saatu tieto lisäsi myös isien voimavaroja ja luottamusta omaan osaamiseensa. Isien antama kritiikki koski lähinnä ane-

tun tiedon muotoa. He nostivat esiin tiedon riittämättömyyden sekä toivoivat lisää konkreettisia esimerkkejä toimintatavoista vauvan kanssa. Isät toivoivat myös lisää ohjauksellista tietoa vauvan kanssa olemisesta, koska monilta isiltä saattaa puuttua roolimalli isänä olemisesta.

Verkkopalvelun tarkoitus ei ole korvata äitiysneuvolan toimintaa, vaan se on täydentävä työväline perheiden tiedon haussa ja ammattilaisten tarjoamassa tukemisessa. Verkkopalvelut vahvistavat äitiyshuollon laatua. Verkkopalvelut tarjoavat äitiyshuollon ammattilaisille tilaisuuden kehittää työskentelytapojaan, syventää ymmärrystään perheiden elämäntilanteista ja korjaamaan väärinkäsityksiä. (Kouri 2006: 75, 93). Vauvankaa.fi verkkopalvelun päätarkoituksena on tarjota vanhemmille tukea vanhemmuuteen ja imetykseen jo raskausviikolta 20 lähtien aina siihen asti, kunnes lapsi täyttää vuoden (Hult 2010: 11). Isät eivät ehkä tiedosta kuinka tärkeä heidän roolinsa on imetyksen tukemisessa (Fletcher ym. 2008: 445).

Vauvankaa.fi-verkkopalvelussa on isille suunnattu osio, mikä sisältää tietoa isyydestä ja vanhemmuudesta, isän tunneilmasta synnytyksen jälkeen, lapsen vaikutuksesta parisuhteeseen, vanhempien välisistä suhteista ja Kelan etuuksista. Verkkopalvelusivustolle on tuotettu myös muutamia opetusvideoita vanhempien hyödynnettäviksi. Verkkopalvelun päämääränä oli luoda interventio, joka on luotettava, houkutteleva ja helppokäyttöinen, tarjoten käytännöllistä ja oleellista tietoa sekä sosiaalista tukea vanhemmille. Kun verkkopalvelua kehitettiin, oli tiedon keruu runsasta ja otanta käsitti 2600 vanhempaa, joista lopullisesti osallistui kehittämisprojektiin 1388 vanhempaa. Heidän joukossa oli 525 isää. (Salonen ym. 2008: 62–64.)

Vauvankaa.fi-verkkopalvelun välityksellä tarjotaan tietoa eri vanhemmuuden osa-alueista, vahvistetaan itsetuntoa, annetaan konkreettisia neuvoja pulmatilanteisiin ja mahdollisuus avun hakemiseen (Hannula ym. 2010: 28). Verkkopalvelun avulla vanhemmat saavat sosiaalista tukea myötätunnon avulla, mikä antaa vauvaperheelle voimia arjessa jaksamiseen (Ikävalko 2008: 18–31; Hannula ym. 2010: 27; Fletcher ym. 2008: 440; Salonen ym. 2008: 61). Vauvankaa.fi-pilottitutkimuksessa isien kohdalla tämä ei toteutunut, vaan he olivat kokeneet yksinäisyyttä (Hannula ym. 2010: 27).

Pilottitutkimuksessa havaittiin äitiyshuollon palveluissa eroja imetysohjauksessa, isien mahdollisuuksissa olla sairaalassa vuorokauden ympäri perheen kanssa sekä hoitohenkilökunnan hoidon kohdentamisessa lähinnä vain äitiin, mikä korostaa ristiriitaista ohjausta ja tiedon antamisesta vanhemmille riippuen missä sairaalassa ovat synnyttämässä. Tulokset perustelevat verkkopalvelun tarvetta, jotta kaikilla vanhemmilla olisi yhtäläiset tiedon saanti mahdollisuudet ja tieto olisi yhdenmukaista, mutta verkkopalvelu vaatii vielä itsessään lisää tutkimusta, jotta sen vaikuttavuudesta saataisiin tuloksia (Salonen ym. 2008: 67–70.) Pilottitutkimuksen vastaajat pitivät verkkopalvelun sisältöä luotettavana, asiantuntevana, ajankohtaisena ja vauvaperheille hyvin sopivana. (Ikävalko 2008: 18–31; Hannula ym. 2010: 27). Sivuston yleisilme on positiivinen ja käytetty kieli ymmärrettävää ja selkeää (Hannula ym. 2010: 25).

3 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata isien näkemystä verkkopalvelun isälle tarkoitettusta sisällöstä. Tavoitteena on kuvata, millaista tietoa isät toivovat verkkopalvelussa olevan, sekä isien näkemyksiä Vauvankaa.fi-verkkopalvelun toimivuudesta ja mahdollisista puutteista.

Tutkimuskysymykset:

1. Mistä asioista isät haluaisivat saada tietoa ja tukea verkkopalvelun välityksellä?
2. Millaisessa muodossa isät toivovat saavansa tiedon verkkopalvelusta?
3. Miten isät kuvaavat verkkopalvelun hyödyllisyyttä?

4 Aineiston keruu ja analysointi

4.1 Aineiston hankinta

Käytimme opinnäytetyössämme tutkimusmenetelmänä kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa on mahdollista käyttää eri haastattelumenetelmiä. Valitsimme tutkimuksemme haastattelumetodiksi teemahaastattelun eli puolistrukturoidun haastattelun, koska haastattelussa ollaan suorassa kielellisessä vuorovaikutuksessa tutkittavan kanssa. Teemahaastattelussa tilanne luo mahdollisuuden sanallisesti kohdentaa ja rajata tiedonhankintaa itse haastattelutilanteessa. (Hirsjärvi – Hurme 2010: 47–48; Vilkka 2005: 101). Kohdistimme haastattelun Vauvankaa.fi-verkkopalvelun isäosion teemoihin, jotka olivat: raskausaika, synnytys, syntymän jälkeinen aika, parisuhde ja seksuaalisuus, vauvanhoito, synnytyksen jälkeinen masennus ja vertaistuki (Liite 1. Teemahaastattelun kysymykset). Haastattelun aikana kävimme avointa keskustelua haastateltavan kanssa. Annoimme haastateltavalle mahdollisuuden tuoda esille itseään koskevia asioita mahdollisimman vapaasti.

Kysymysten asettelu vaikuttaa paljon haastattelun tuloksiin. Menetelmissä, joissa kysymykset on valmiiksi muotoiltu, kuten teemahaastattelussa, tulee miettiä erityisen paljon ennakkoon kysymysten muotoa ja asetteluja. Kysymysten tulee olla lyhyitä ja niissä tulee käyttää ymmärrettävää kieltä. Kaksiosaisia kysymyksiä tulisi välttää, varsinkin sellaisia, joissa kysytään kahta eri asiaa kerralla. Kysymykset eivät saa olla myöskään johdattelevia tai tuoda esille haastattelijan omaa mielipidettä. Avoimet kysymykset mahdollistavat nimensä mukaisesti sen, että haastateltava voi vastata vapaasti omin sanoin kysymykseen. Ensisijaisten kysymysten tarkoitus on nimensä mukaisesti kerätä tietoa siitä, mitä haastattelussa halutaan saada selville. Toissijaisten kysymysten, eli lisäkysymysten tarkoitus on tarkentaa jo esille tulleita asioita ja kerätä muutenkin lisätietoa haastateltavalta. (Vuorela 2005: 46–47.)

Tässä työssä ensisijaiset haastattelukysymykset (Liite 1) käsittelivät isien tiedon ja tuen tarpeita sekä verkkopalvelun toimivuutta pohjautuen tutkimuskysymyksiimme. Käytimme avoimia kysymyksiä. Apukysymyksillä (Liite 1) varmistimme kattavan tutkimustuloksen, ja saimme mahdollisuuden syventää saatavia tietoja. Haastateltavan taustatietoja (Liite 1) tiedustellessa tiedustelimme, millaista elämää, kokemuksia ja käsityksiä

vasten haastateltava kertoo isyyden tukemisesta. (Vilkkä 2005: 101, 109–110.) Merkittäviä taustatekijöitä työssämme ovat haastateltavan ikä, lasten lukumäärä ja heidän iät, raskausviikot haastattelun aikana, osallistuminen neuvolakäynneille ja osallistuminen isäryhmiin. Ensimmäinen haastattelu toimi tutkimuksemme pilottihaastatteluna. Se oli niin sanottu harjoitushaastattelu, jonka jälkeen meillä oli mahdollisuus muokata tutkimuskysymyksiämme tai toimia tulevissa haastattelutilanteissa jotenkin toisin.

Teemahaastatteluun kuuluu haastattelujen tallentaminen (Hirsjärvi – Hurme 2010: 92). Tallensimme haastattelut digitaalisella nauhurilla, jonka käyttäminen oli helppoa ja huomaamatonta. Koska paperia ja kynää ei tarvinnut käyttää, keskustelu oli luontevaa ja vapautunutta. Nauhoittamisen avulla kommunikaatiotapahtumasta saatiin tallennettua olennaisia seikkoja. Nauhoituksissa säilyivät puheen monet tärkeät vivahteet, jotka sävyttävät haastateltavan kertomusta (äänenpainotukset, tauot yms.).

Lähetimme jokaiselle haastateltavalle saatekirjeen (Liite 2) ennen haastattelua. Saatekirje sisältää tietoa opinnäytetyöstämme. Tämän perusteella tutkimuskohde sai tehdä vapaaehtoisen valinnan tutkimukseen osallistumisesta tai kieltäytymisestä. Tapasimme tutkimukseen osallistuvat isät yksitellen yhden kerran työmme aikana. Ennen haastattelua isät tutustuivat Vauvankaa.fi verkkopalvelun isäosioon.

Tässä opinnäytetyössä haastattelupaikkana oli useimmiten haastateltavan koti. Kaksi isää haastattelimme heidän työpaikallaan ja yhden isän tapasimme koululla, luokkatilassa. Haastattelupaikan tulee olla rauhallinen, koska ylimääräistä taustahälinää ei saa nauhalta kuulua tulkintavirheiden välttämiseksi. Tallenteiden huono kuuluvuus ja haastateltavan puheen tulkinnan vaikeus horjuttavat aineiston luotettavuutta (Hirsjärvi – Hurme 2010: 185). Jokainen haastattelu kesti ajallisesti noin 30 minuuttia.

4.2 Tutkimuksen kohderyhmän kuvaus

Haastattelimme isiä, jotka olivat tulossa isäksi tai heillä oli perheessä alle 1-vuotiaita lapsia. Olimme yhteydessä 18 eri isään, joista 8 isää suostui vapaaehtoisesti haastateltavaksi. Käytimme isien rekrytoinnissa lumipallo-otanta menetelmää (eng. snowball sampling) (Liite 3: Kuvio 6. Lumipallo-otanta). Lumipallo-otanta on monivaiheinen prosessi, jossa määritellään ensin ehdot, joiden perusteella ensimmäinen haastateltava

valitaan. Haastateltava ehdottaa uusia haastateltavia ja tätä menetelmää jatketaan, kunnes tutkimusaineiston katsotaan perustellusti ja riittävästi vastaavan tutkimustehtäviä. (Sadler – Lee – Lim – Fullerton 2010: 370; Vilka 2005: 181.) Menetelmä on käytännöllinen ja asiantunteva tapa löytää vaikeasti tavoitettavat kohderyhmät. Se on usein myös tehokkaampi ja joskus halvempi kuin perinteinen rekryointistrategia kerätä osallistujia tutkimushaastatteluun. (Sadler ym. 2010: 370.)

Isä, jonka valitsimme ensimmäiseksi haastateltavaksi, on yhden lapsen isä, ja odotti haastatteluhetkellä toista lastaan. Hänen ensimmäinen lapsensa on 4-vuotias ja nykyinen raskaus on kestänyt 5 kuukautta. Tutkimusaiheemme on hänelle hyvin ajankohtainen asia. Hänellä on omia kokemuksia puutteellisesta isyyden kohtaamisesta ja tukemisesta äitiyshuollon piirissä. Hänellä on halua ja kiinnostusta vaikuttaa Vauvankaa.fi-verkkopalvelun isille kohdennetun tieto- ja tukipaketin kehittämiseen. Hän osallistui tutkimukseen vapaaehtoisesti ja mielellään.

Lumipallo-otanta menetelmän riskinä on, että haastateltavat koostuvat sosiaalisesta ryhmästä, joiden jäsenet jakavat keskenään samanlaisia piirteitä ja mielipiteitä (Sadler ym. 2010: 370). Tässä opinnäytetyössä lumipallo-otannan avulla saatiin kerättyä erikäisiä ja erilaisissa elämäntilanteissa eläviä isiä. Opinnäytetyömme haastatteluihin osallistuvat isät ovat 18–40 -vuotiaita. Haastateltavista kaikilla isillä, yhtä lukuun ottamatta, oli yksi tai kaksi lasta entuudestaan. Kaksi isää odotti toista lasta. Jokainen isä koki parhaillaan elämässään vauvaperheen arkea tai oli juuri kokenut. Heillä oli tuore näkemys isyyteen, ja he osasivat pohtia, minkälaisia vinkkejä ja ohjeita olisi hyvä olla erityisesti isille tarjolla, jotta he kokisivat isänä toimimisen olevan luontevaa ja varmaa.

Isät asuivat eripuolella Etelä-Suomea: pääkaupunkiseudulla 4, Pirkanmaalla 2 ja Päijät-Hämeen seudulla 2. Isät olivat tutustuneet Vauvankaa.fi-verkkopalveluun puolesta tunnista jopa kuuteen tuntiin. Yksi haastateltava kertoi tutustuneen sivustoon vain 5 minuuttia. Perhevalmennusta oli tarjottu vaihtelevasti paikkakunnasta riippuen. Kolme isää ei ollut osallistunut lainkaan perhevalmennukseen. Kaikki isät olivat osallistuneet neuvolan vastaanotolle ainakin yhden kerran. Vain yhdellä isällä oli ollut mahdollisuus osallistua kaikkiin raskauden aikaisiin neuvolan vastaanottoihin. Kenellekään ei ollut tarjottu mahdollisuutta osallistua isäryhmiin. Kaikilla isillä oli mahdollisuus käyttää tie-

tokonetta sekä vapaa-ajalla että työssä. Vain yksi isä kertoi käyttävänsä internetiä hyvin vähän.

4.3 Aineiston analysointi

Haastatteluiden jälkeen olimme saaneet kerättyä tutkimusaineistoa tutkimustehtäväämme. Teemahaastattelun jälkeen aineisto on yleensä runsas (Hirsjärvi ym. 2010: 135) kuten meidänkin työssämme. Muutimme haastattelun nauhoitukset tekstimuotoon eli litteroimme aineiston tietokoneelle. Haastatteluaineisto pitää muuttaa muotoon, jossa sitä voidaan tutkia (Hirsjärvi – Hurme 2010: 138, 169; Vilka 2005: 116–117). Aloitimme aineiston purkamisen ja tarkastelun jo aineistonkeruuvaiheessa.

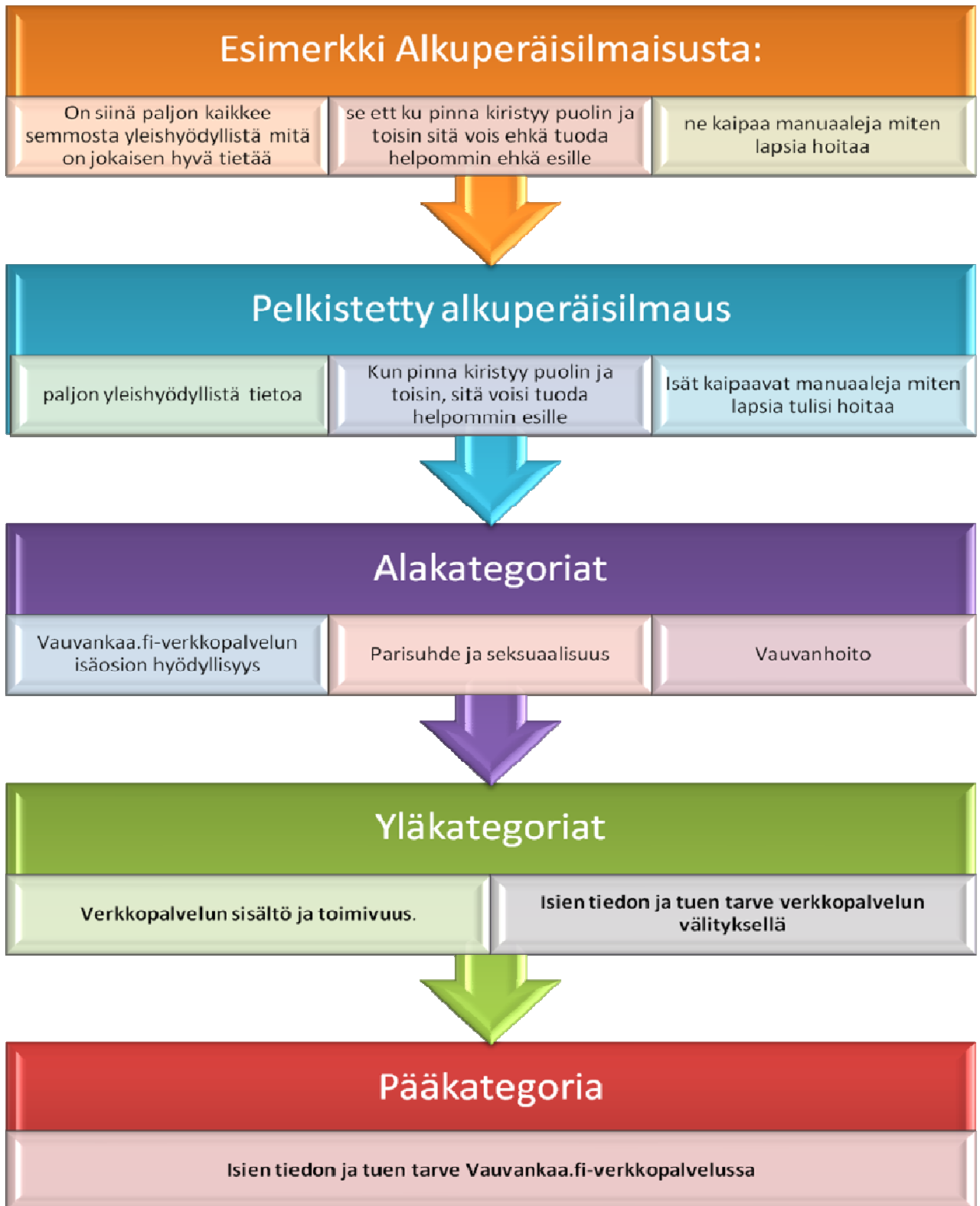
Litterointi on puhutun asian purkamista tekstiksi. Tekstistä irrotetaan työhön sopivat osat, ikään kuin koko tekstin sisään kirjoitetuiksi muistiinpanoiksi. (Tuomi – Salajärvi 2009: 92–93.) Hirsjärvi – Hurme (2010: 135) painottaa, että yleensä kaikkea aineistoa ei ole tarpeen analysoida. Tässä työssä litteroimme koko aineiston teema-alueiden mukaan, koska halusimme litteroinnin vastaavan haastateltavien suullisia lausumia ja niitä merkityksiä, joita haastateltavat olivat vastauksissaan asioille antaneet. Emme muokanneet tai muuttanut puhetta litteroinnin yhteydessä.

Analysoimme aineistomme deduktiivisella teorialähtöisellä sisällönanalyysillä, koska työmme aihealueita ohjasi Vauvankaa.fi-verkkopalvelun valmiit teema-alueet. Analyysi lähti liikkeelle tutkimuskysymyksiin liittyvän aineiston alkuperäisilmaisujen keräämisestä ja pelkistämisestä. Etsimme aineistosta tutkimustehtävämme kysymykset, jotka rajasivat aineistoa. Tehtävänäimme oli tunnistaa asiat jotka selittävät, millaista tietoa ja tukea isät tarvitsevat verkkopalvelun välityksellä, millaisessa muodossa isät toivovat saavansa tiedon verkosta sekä miten isät kokevat verkkopalvelun hyödyllisyyden. Näihin vastaavat lauseet pelkistimme yksittäisiksi ilmaisuiksi. Koko ajan pidimme mielessä tutkimuskysymystemme luoman rajauksen, jolloin kaikki muu kiinnostava materiaali jätettiin työmme ulkopuolelle. Tämän jälkeen ryhmittelimme pelkistetyt ilmaisut yhtäläisten ilmaisujen joukoiksi, eli kategorioiksi. Näistä tuli alakategorioita. Kategorialle annettiin sisältöä kuvaava nimi.

Jatkoimme analyysia yhdistämällä saman sisältöisiä alakategorioita toisiinsa, ja muodostamalla niille ryhmät, joista tuli yläkategorioita. Yläkategorioille annettiin niiden sisältöä kuvaavat nimet. Lopulta kaikki yläkategoriat yhdistettiin niille yhdeksi kaikkia kuvaavaksi kategoriaksi eli yhdistäväksi kategoriaksi. Yhdistävä kategoria kuvaa tutki-
maamme ilmiötä. Kuvaamme Kuviossa 1. (s.14) analyysin etenemisen kaaviota.

Analysoitujen haastattelujen tavoitteena oli etsiä vastaukset tutkimuskysymyksiimme: 1. Mistä asioista isät haluaisivat saada tietoa ja tukea verkkopalvelun välityksellä ja 2. Millaisessa muodossa isät toivovat saavansa tiedon verkosta. 3. Miten isät kuvaavat verkkopalvelun hyödyllisyyttä? Yhdistäväksi pääkategoriaksi muodostui: **Isien tiedon ja tuen tarve Vauvankaa.fi-verkkopalvelussa**. Tämän alaisuudessa on kaksi yläkategoriaa: **Isien tiedon ja tuen tarve verkkopalvelun välityksellä** ja **Verkkopalvelun sisältö ja toimivuus**. Yläkategorioiden sisältö antaa vastauksen tutkimuskysymyksiimme.

Tuloksissa tulkitsemme analyysissa ilmenneitä huomioita, ja aukikirjoitamme tulokset. Pyrimme vastaamaan opinnäytetyömme tutkimuskysymyksiin. Tulokset kuvaavat koko aineistoa riippumatta siitä, onko havaintoja paljon tai vähän. Koemme, että jokainen yksittäinenkin havainto on tärkeä. Kuvaamme tuloksissa analyysin myötä syntyneiden kategorioiden sisällön yhteen vedettynä, emme esimerkiksi haastateltavien kertomaa tai tekstin sisältöä suoraan. Esittelemme jokaisen kategorian kohdalla muutaman sitaatin haastatteluistamme. Tavoitteenamme on kuvata tutkittava ilmiö käsitteellisesti ja selkeästi. Laadullisen tutkimuksen tuloksia ei voida yleistää otoksen pienestä määrästä johtuen, vaan ne kertovat ainoastaan tämän tutkimuksen sisältämästä aineistosta.

Kuvio 1. Esimerkki analyysin etenemisestä

5 Tulokset

Seuraavaksi esittelemme aineiston tulokset tutkimuskysymyksittäin.

5.1 Isien tiedon ja tuen tarve verkkopalvelun välityksellä

Isillä oli useita tiedon ja tuen tarpeita asioista, joista he halusivat tiedon verkkopalvelun välityksellä. Näitä olivat isän rooli, raskausaika, synnytys, syntymän jälkeinen aika, parisuhde ja seksuaalisuus, vauvan kehitys ja hoito, synnytyksen jälkeinen masennus ja vertaistuki (Kuvio 2).

Kuvio 2. Isien tiedon ja tuen tarve verkkopalvelun välityksellä.

5.1.1 Isän rooli

Isänrooli mietitytti isiä. Kolme haastateltavaa pohti isänroolia ja kertoi omista ulkopuolisuuden tuntemuksistaan isän rooliin liittyen. Isät pohtivat, miten isyys muuttaa miestä ja aiheesta toivottiinkin lisää materiaalia verkkosivulle. Myös yksinhuoltajuus isänroolis-

sa mietitytti yhtä isää. Yksi haastateltava kertoi kokeneensa ulkopuolisuuden tunteita lapsivuodeosastolla muiden äitien joukossa, jolloin hän joutui yllättäen odottamaan osastolla yksin/vauvan kanssa, kun hänen vaimonsa oli joutunut hätäsektioon.

“No jos yksinhuoltajana on, niin niille vähän niin ku isän roolia, arkea ja mitä vauvan kanssa yhdessäolo on?”

“...jouduttiin lopulta leikkaamaan, ja olin yksin miehenä siellä vuodeosastolla äitien joukossa.”

5.1.2 Raskausaika

Yli puolet haastateltavista pohti raskausaikaan liittyviä asioita. Sivustolla pidettiin hyvänä, että raskausaika oli selkeästi jaettu kolmeen eri vaiheeseen. Isät kokivat että raskausosion sisältö oli kuitenkin enimmänsin äitisuuntautunutta, ja isän huomiointia ei tällä alueella juuri ollut. Äidin mieliala mietitytti isää. Osa haastateltavista koki, että sivustolla on tarpeeksi hormonitasoihin ja mielialaan liittyvää tietoa, kun taas osa olisi kaivannut aiheesta vielä lisää tietoa. Yksi isistä sanoi, että tällä alueella oli niin paljon pelkkää tekstipohjaista tietoa, että ei jaksanut sisäistää kaikkea lukemaansa. Hänen mielestään tekstiä pitäisi vähentää, jotta asiat olisivat selkeämpiä.

“Ne oli hyviä ne jutut, ku sanottiin että ne hormonitasot vaihtelee ja välillä saattaa tulla kiukutteluja...”

“...saatto tunteet nousta pintaan tai muuta vastaavaa, ni ne on hyviä juttuja, ku niitä on vähän varotettu...”

5.1.3 Synnytys

Yli puolet isistä kaipasi tähän osioon lisää tietoa. Isät kokivat, että itse synnytyksestä oli sivustoilla hyvät tiedot, mutta muun muassa synnytysvalmennuksesta kaivattiin lisää tietoa. Eräs isä koki, että synnytystä kuvailtaessa, olisi tärkeää saada lukija ymmärtämään, että jokainen synnytys on erilainen. Näin vältettäisiin tilanne, jossa isä kuvittelisi, että oman lapsen syntymä menee juuri tietyllä kaavalla, joka tekstin kuvauksessa on

annettu. Haastateltavat kaipasivat tietoa siitä, minkälaisia tuntemuksia synnytyksessä mukana oleminen voi isälle aiheuttaa, kuten avuttomuus ja pelko. Heille oli myös tärkeää viedä viestiä, että kukaan isä ei ole ainoa näiden tuntemustensa kanssa, vaan nämä ovat normaaleja, asiaan kuuluvia tuntemuksia. Yksi haastateltava isä toivoi, että ”urbaanit legendat” voisivat olla luettavissa sivustoilla, mutta niiltä katkaistaisiin siivet isien turhien pelkojen hälventämiseksi.

”Synnytykskin on vähän että siitä on vaarallista mennä tekeen mitään yks yhteen, että sit vaan hätääntyy, että nyt tää ei menny niin ku siel sanottiin.”

”Joku olis voinu kertoa mulle että kuinka avuttomaks sitä itensä tuntee...”

Hätäsektiosta toivottiin olevan oma osionsa ja sitä toivottiin etenkin isän roolin näkökulmasta. Haastateltavien mukaan verkkopalvelussa tulisi selvittää, mitä hätäsektiossa tapahtuu, miltä isästä voi tuntua ja miten hänen tulee silloin toimia. Isä toivoi verkkopalveluun myös tietoa, mitä hätäsektion jälkeen tapahtuu. Juuri tietämättömyys oli ollut pahinta kyseessä olevalle isälle. Myös hätäsektion riskit tulisi olla selkeästi esillä verkkopalvelun sivustolla. Isät toivoivat, että annettu tieto olisi realistista, mutta ei saisi pelotella.

”...mitä se hätäsektio on, mitä siellä tapahtuu, mitkä ne riskit on.”

5.1.4 Syntymän jälkeinen aika

Osio, jossa käsiteltiin syntymän jälkeistä aikaa, koettiin kattavaksi ja hyväksi tietopuoliselta alueelta. Otsikointi koettiin hyväksi ja selkeäksi tällä alueella sivustoja. Tähän kohtaan ainoana lisänä isät kaipasivat tietoa, miten lapsen syntymä muuttaa isää, kuten jo aikaisemminkin isän rooli kohdassa tuli esille. Perhehuoneesta ja siihen liittyvistä käytännöistä kaivattiin tietoa, mikä perhehuone on, ja miten siellä tulisi olla jos sellainen saa?

”Ehkä pikkasen tarinaa siitä perhehuonesysteemistä. Miten siellä ollaan.”

5.1.5 Parisuhde ja seksuaalisuus

Osioon, jossa käsiteltiin parisuhdetta ja seksuaalisuutta, olivat kaikki haastateltavat tyytyväisiä. Tämä aihealue myös kiinnosti kaikkia haastateltavia. Teksti ja asiasisältö koettiin selkeänä ja helppolukuisena. Yksi haastateltava isä kaipasi osioon lisää parisuhteen kriiseihin liittyvää materiaalia. Päihteiden, etenkin alkoholin liikakäytön haitoista ja vaa-roista toivottiin tähän osioon materiaalia. Myös perheväkivallan aihealueet koettiin tärkeäksi aiheeksi parisuhdeosiossa.

”Siellä oli hyvin niistä asioista, odotuksista ja ihmisten erilaisesta toipumisesta ja asioihin suhtautumisesta. Mä olin kyllä lukemani tyytyväinen. En kokenu että se olis ollu hankalaa tai noloa luettavaa, oli helposti ymmärrettävää”

”Auttais ihmisiä ymmärtämään, että se on vain pieni hetki. Se on vain muutama kuukausi, mitä tapahtuu vauva-aikaa, että lähde vaikka ulos kävelemään jos pystyt, ettet jää kämppään mököttämään. Vois kertoa esim. että ensin vauva syötetään ja isä voi mennä vauvan kanssa lenkille, ja äiti saa omaa aikaa. Tän tapasta ymmärtämistä sinne. Semmosta tukee mä aattelin.”

”Kun pinna kiristyy puolin ja toisin, sitä voisi tuoda helpommin esille. Ehkä tämmösiä tarkennuksia.”

”... nää ettei kande kännätä ja piestä vaimoansa... ne on kyllä hyviä nykypäivänä olla.”

5.1.6 Vauvanhoito

Vauvan hoitoon liittyvät asiat herättivät isissä runsaasti kysymyksiä ja ajatuksia. Isät kokivat, että vauvan hoidosta oli paljon hyvää tietoa ja sitä oli riittävästi. Tästä huolimatta he kaipasivat sivuille selkeää ja yksinkertaista vauvanhoito-opasta, jossa selitettäisiin, miten vauvaa hoidetaan ja miten arkea pyöritetään.

”Isät kaipaavat manuaaleja miten lapsia tulisi hoitaa.”

”Hyvä olis lisätä varsinkin äijille perus abc:tä.”

“Enemmän niitä jaksamisia ja muita tulee enemmän mieleen. Pitää olla töissä ja pyörittää arkea, hoitaa sisarta ja vaimoo ja... kaikkee. Mä oon päivät töissä ja sit ku mä tuun töistä ni sun työpäivä ei lopu vaan se jatkuu vielä ja miten mä voin siinä auttaa parhaani mukaan.”

Yksi haastateltavista toivoi enemmän tietoa vauvan ihonhoidosta, allergioista ja hygieniasta. Haastateltava kaipasi verkkopalvelun välityksellä tietoa ihon normaalista hoitamisesta ja siitä milloin tulisi lähteä lääkäriin ihottuman vuoksi. Mikä on normaalia ihon reagointia esimerkiksi maitotuotteisiin, ja milloin tulisi olla huolissaan? Hän myös toivoi kuvallista materiaalia aiheesta. Myös pesuaineiden käytöstä, lelujen ja tuttien hygieniasta isä toivoi selkeämpää, yksinkertaista materiaalia isäosioon.

“Mitä laitetaan pesuaineeksi. Vauvojen leluja, pitääkö niitä pestä, mitä leluja pitää keittää, tuttipullojen keittohommat, kuinka kauan keitellään. Jos on lahja, pitääkö se pestä vai pitääkö vaan pyyhkiä jollain ennen ku lapsi laittaa sen suuhun. Ihan vaan vaikka koska Bepanthenia laitetaan pyllyyn ja koska talkkia laitetaan ja koska ei, ja miltä pyllyn pitää näyttää kun tarvii laittaa. Semmonen tuki ois hyvä.”

Kahta haastateltavaa askarrutti vauvan kanssa oleminen vauvan vuorovaikutuksen ja motorisen kehityksen kannalta. Lisämateriaalina toivottiin kuvailua vauvan kehityskaa-resta, jossa kerrottaisiin vauvan henkisestä ja motorisesta kehityksestä. Myös vuorovaikutukseen liittyvät tekijät askarruttivat isiä vauvan eri ikäkausissa.

“Missä vaiheessa vauva mahalleen ja koska sen ihan oikeesti pitää olla mahallaan, että se oppii konttaamaan. Miten sitterin kanssa, kuinka korkeella ja millasessa kulmassa sen on hyvä olla.”

“Saako vauva katsoa telkkaria vai ei, vai tuleeko siitä hullu vai ei jos se katsoo telkkaria?”

“Tarvitsee kertoa että vauvaa ei voi pilalle hemmotella.”

"Milloin eri jutut kehityksessä tulee mukaan? Ku on se kehityskaariasia kerrottu, niin sitä sisältöä pystyy hiomaan vaikka kuinka paljon."

Yli puolet haastateltavista toivoi sivuille tietoa vauvan syöttämiseen, vatsantoimintaan ja nukuttamiseen liittyvistä asioista. Vauvan syöttämisessä isiä askarrutti, miten tuttipullostä syötetään maitoa ja kuinka paljon maitoa voi antaa kerallaan. Kaivattiin siis lisää vauvan ruokintaan liittyviä ohjeita.

"Kun oot ekan kerran yksisteen ja meet antaan tuttipullostä maitoo niin on että onko tää ihan OK? Syöttääkö koko pullon vai onks siinä liikaa?"

"Selkee taulukko, missä vaiheessa yleensä aletaan syöttää kiinteitä ruokaa, missä aletaan vettä antaa, koska velliä?"

Eryteisesti toivottiin apua siihen, mitä vauvan itku merkitsee. Vauvan mahdolliset koliikkivaivat ja vatsantoiminta mietitytti isiä. Isät olivat pohtineet, millaista on terveen vauvan kakka ja kuinka usein vatsa toimii. Nukuttamiseen liittyvissä asioissa yksi isä toivoi verkkopalveluun isille suunnattuja vauvan nukuttamisvinkkejä.

"Mahantoiminta. minkä väristä kakka pitää olla minkäkin ikäsenä?"

"Mitä vauvan itkut on, onko kasvukipuja vai mahanväännteitä?"

"Toivosin koliikista."

"Millä mä saan sen nukahtamaan? Sellasia kikkoja millä sais kaikki nukahtamaan."

5.1.7 Synnytyksen jälkeinen masennus

Isät kokivat osion synnytyksen jälkeisestä masennuksesta hyväksi. Osa haastateltavista oli ohittanut tämän kohdan kokonaan, koska he eivät kokeneet sitä tarpeelliseksi. Yksi isä kaipasi tähän osioon videomateriaalia, jossa molemmat vanhemmat, sekä isä että äiti kertoisivat omakohtaisia kokemuksia synnytyksen jälkeisestä masennuksesta. Yksi

isä koki, että sivuston perusteella ei kyennyt ymmärtämään, miten masennus voi synnytyksen jälkeen tulla.

”Mä olisin siihen kaivannu jotain sellasta omaa...olis kertonu joku muu...pieni haastattelu sellaselta kel on ollu sellanen masennus. Miltä se tuntuu, millasta se on. Tai kumpikin vanhempi haastattelussa.”

5.1.8 Vertaistuki

Kahta isää lukuun ottamatta isät kokivat vertaistuen sisällön hyväksi. Toisaalta osa isistä ei kokenut, että he olisivat itse tarvinneet sellaista palvelua. Haastateltavat isät kokivat, että vertaistuesta oli tarpeeksi tietoa sivustolla, eivätkä he muuttaisi mitään vertaistuen sisällöstä. Yksi isä koki, että jos tällainen palvelu tulee olemaan käytössä, sen tulisi olla jollain muulla nimellä kuin vertaistuki. Hän kertoi kokevansa nimikkeen negatiivisena. Hänen kokemuksessaan vertaistukea tarvitaan vain silloin, kun jokin asia on ongelmallinen. Vaikka vertaistuesta oli riittävästi tietoa sivustolla, isät kuitenkin toivoivat sivustolle keskustelupalstaa, jossa voisivat jakaa ajatuksiaan toisten isien kanssa. Yli puolet haastateltavista toivoi Chat-palvelun sijaan sellaista keskustelupalstaa, jossa isät voivat jättää kommenttinsa toisten ajatusten perään julkisesti.

”Siel voisi olla semmonen keskustelupalsta missä voi miehet juoruilla keskenään.”

”Jotain tämmösiä että isät keskenään voi suunnitella.”

5.2 Verkkopalvelun sisältö ja toimivuus

Isillä oli useita ehdotuksia verkkopalvelun sisällön ja toimivuuden kehittämiseksi. Näitä olivat verkkopalvelun isäosion hyödyllisyys ja toimivuus, linkkejä ja tukea/lastenhoitoapua sekä demonstroivaa materiaalia tekstin tueksi (Kuvio 3).

Kuvio 3. Verkkopalvelun sisältö ja toimivuus.

5.2.1 Vauvankaa.fi-verkkopalvelun isäosion hyödyllisyys

Analyysissa selvisi, että haastateltujen isien mielestä Vauvankaa.fi-verkkopalvelun kautta sai erittäin paljon tietoa vanhemmuuteen, isyyteen ja vauvaikään liittyen. Kyseinen verkkopalvelu koettiin hyödylliseksi varsinkin, jos kyseessä oli perheen ensimmäinen lapsi. Isät kokivat, että verkkopalvelu on hyödyllinen erityisesti silloin, kun on vauvan kanssa yksin ensimmäisiä kertoja, ja niinä aikoina, jolloin neuvolapalvelut olivat suljettuna, kuten iltaisin ja viikonloppuisin. Ainoastaan yksi isä ei omalla kohdallaan kokenut tarvetta palvelulle, koska heidän perheessään kaikki oli mennyt vauva-aikaan liittyen hyvin. Tästä huolimatta myös hän arveli, että yleisesti Vauvankaa.fi-verkkopalvelusta voisi olla hyötyä isille. Haastateltavat kokivat, että aiheet olivat hyödyllisiä, ja niissä oli pääasiassa kattavasti tietoa.

"...tosi hyvä, käytännöllinen, aiheet hyviä, aiheeseen liittyviä..."

"...kokee palvelun hyödylliseksi, kun on ensimmäinen lapsi, on paljon askarruttavia asioita..."

"...jos viikonloppuna askarruttaa joku asia ni toihan on ihan loistava."

5.2.2 Vauvankaa.fi-verkkopalvelun toimivuus

Verkkopalvelun toimivuuteen isät toivoivat parannuksia. Verkkopalvelusivuilla oli paljon toimimattomia linkkejä, jonka vuoksi tiedon joutui hakemaan erikseen muun verkkosivuston kautta. Isät kokivat, että sivusto tarvitsee selkeytystä kuten ranskalaisia viivoja ja kuvia aiheisiin liittyen. Materiaali koettiin hyvin tekstipohjaisena, jonka vuoksi heillä oli vaikeuksia jaksaa lukea kaikkien osioiden sisältöä kokonaan. Eräs isä koki, että materiaalia ei välttämättä tarvitse vähentää, mutta tekstiä itsessään voisi piristää ja selkeyttää esimerkiksi aiheeseen liittyvillä kuvilla. Verkkopalvelun rakenteen isät kokivat pääasiassa toimivaksi linkkejä lukuun ottamatta.

”teksti on selkeätä, hyvin ymmärrettävää.”

Moitteita tuli kuitenkin siitä, että sivustolla meni ”asiat sekaisin”. Isien mielestä sivustolla tulisi olla isäosiossa ainoastaan isiä koskevaa tietoa. Vanhempien yhteiset asiat, äidin asiat, parisuhdeasiat ja vauvanhoitoon liittyvät asiat toivottiin sijoittuvan vain niihin tarkoitettuihin osioihin, jotta sama teksti ei ilmaantuisi uudelleen etsiessä tietoa verkkopalvelusta. Isät kokivat palvelun sekavaksi, koska he ajautuivat herkästi pois isäosion, jota he olivat alun perin tulleet lukemaan. Tämä huomio ilmeni kaikissa haastatteluissa. Verkkopalvelun tekstin isät kokivat selkeänä ja helposti ymmärrettävänä. Se, että sivut aukesivat aina uuteen ikkunaan, oli suurimman osan mielestä hyvä asia, mutta yksi isä koki sen huonona ominaisuutena, johtuen oman tietokoneensa asetuksista.

”jos haluaa tiettyyn osa-alueeseen keskittyä niin jos klikkaa sitä isäosiota niin löytäisit vaan niitä isille olevia asioita sieltä.”

”Isäosiossa oli äitinä olemisen ihmeellisyyttä, siinä tulee välillä sellanen tunne, että mieltii oonko mä nyt oikeessa kohdassa.”

5.2.3 Linkkejä ja tukea/ lastenhoitoapua

Isät toivoivat sivuille lisää linkkejä muun muassa, mistä saa lastenhoitoapua silloin, kun vauva valvottaa ja vanhemmat ovat uupuneita. Esimerkkinä he toivoivat linkkejä Mannerheimin lastensuojeluliiton sivuille tai samankaltaisille lastenhoitopalveluita tarjoaville

internetsivustoille. Tukea he kaipasivat koliikkivaivoista kärsivän vauvan vanhemman jaksamiseen. He myös toivoivat jonkin tahon linkkiä, jonne kääntyä jaksamiseen/uupumukseen liittyvissä ongelmissa. He kaipasivat tukipalvelua verkkopalvelusta muun muassa vanhempien uupumiseen liittyvissä ongelmatilanteissa, josta heillä oli mahdollisuus saada neuvoa kaipaamallaan hetkellä.

”mä en tiedä oikeen mihin puoleen sä niinku kääntnyt siinä (koliikki)...”

Isät toivoivat suoria linkkejä tai helposti ymmärrettävää tekstiä verkkopalvelun sivustolle KELA:n palveluista kuten, isyyslomaan liittyvistä asioista. Esimerkkinä esitettiin, miten hakea isyyslomaa sekä vanhempainvapaata ja milloin sellaisia voi ja täytyy hakea. Isiä askarrutti myös, miten tukia haetaan.

”Olis hyvä, jos olis sivustolla muutamalla kappaleella selvitetty, että mitä nämä asiat (Kelan tukipalvelut) tarkoittaa ja miten näitä voi käyttää”.

Yksi isä toivoi tietoa, miten toimia yksinhuoltajaisänä yksin vauvan kanssa ja siihen liittyviä tukilinkkejä. Lisäksi yksi isä ehdotti, että verkkopalvelusta voisi löytyä eri neuvoloiden suorat puhelinnumerot ja soittoajat neuvolapalveluun. Isät toivoivat myös päivähoidon aloittamiseen neuvoja ja ohjeita; miten päivähoitoon tulisi hakea, milloin hakeminen päivähoitoon on ajankohtaista sekä mihin tahoon tulisi ottaa yhteyttä. Myös osapäivähoitoon ja lastenkerhoon liittyvät asiat olivat toivottuja sivustolle. Isät toivoivat sivulle lisäksi jonkinlaista selkeää ”Isän tukipakettia tai ABC:tä”, josta voi saada tukea ja apua, kun isä on ensikertoja vauvan kanssa yksin. Tämä tarve tuli esiin kaikkien isien haastattelussa useaan otteeseen.

”semmoinen tukijuttu... selkeät ohjeet jos on vauvan kanssa ekoja kertoja yksin...”

5.2.4 Demonstroivaa materiaalia verkkopalveluun

Demonstroivan materiaalin tarve tuli esille jokaisen isän haastattelussa. Suurin tarve demonstroivalle materiaalille koettiin olevan vauvan hoidon osa-alueella. Erityisesti tarvetta oli kuvalliselle materiaalille. Isät toivoivat hyvin yksityiskohtaisia, sarjakuvatyyppisiä ohjeita vauvan kylvettämiseen, tuttipullolla syöttämiseen, vauvan kapaloimiseen,

niskan ja pään tukemiseen, navan puhdistukseen, vaipan vaihtoon ja potkukousujen pukemiseen.

”Isälle kuva, miten pylly pestään sillä tavalla ettei koko lapsi ole lavuaarissa että molskis.”

”...ois vaipanvaihdostakin jotakin pari kuvaa miten nostaa takapuolta.”

”...miten potkupuku puetaan päälle..”

Isät toivoivat videomateriaalia vauvan käsittelystä, pukemisesta, tuttipullolla syöttämisestä, synnytykseen valmistaumisesta. Totuudenmukaista kerrontaa synnytyksestä toivottiin turhien pelkojen poistamiseksi. Isiä myös kiinnosti molempien vanhempien kertomana vanhempien kokemasta väsymyksestä ja siitä selviämisestä.

”...sillon kun vauva syntyy... Miten kylvettää, siitä voisi olla miten sä pidät sitä päätä ettei se repsahda. Siitä voisi olla ihan hyvä näyttää Video, graafinen muoto videossa, kuvasarja.”

”Vauvan peseminen, niin siitä olis rautalangasta väännetty, niin ku tyhmempi insinööri sen ymmärtää.”

”...opetusvideoita ne olis aika poikaa, jos miehillä saattaa olla mikkihiirikeskittyminen ni helpommin mielummin kattoo videoo ku lukee...”

5.3 Yhteenveto

Perhevalmennuksen tai neuvolakäynneille osallistumisen määrällä ei ollut suurta vaikutusta isien toiveisiin verkkopalvelun sisällöstä. Isät, jotka olivat osallistuneet perhevalmennukseen ja neuvolakäynnille useammin kuin kerran tai olivat tutustuneet yli tunnin ajan Vauvankaa.fi-verkkopalveluun, olivat tyytyväisempiä verkkopalvelun sisältöön. Isät, joilla ei ollut mahdollisuutta osallistua perhevalmennukseen, eivät tieneet, mistä tietoa ja tukea voi hakea, jos olisivat sitä tarvinneet. He myös herkästi aliarvioivat taitojaan antaa palautetta verkkopalvelusta. Toisaalta neuvolasta saamaan apuun ja tukeen

luotettiin vahvasti. Kuvaamme, millaista tukea ja tietoa isät toivovat löytävänsä verkkopalvelusta, Kuviossa 4.

Vauvankaa.fi-verkkopalvelu koettiin hyödylliseksi ja monipuoliseksi tiedon lähteeksi odottavien ja alle yksi vuotiaiden lasten isien kohdalla. Tiedon määrä ja sisältö koettiin useassa verkkopalvelun osiossa hyväksi ja riittäväksi. Verkkopalvelun rakenne koettiin yleisesti selkeänä ja yksinkertaisena.

Tiedon tarve painottui pääsääntöisesti syntymänjälkeiseen aikaan. Raskausajan tiedon-tarve ei noussut erityisesti esiin. Haastattelemamme miehet olivat huomioineet vaimo-jaan, mutta hormoneista johtuvat tunnepurkaukset ja mielialavaihtelut olivat välillä yl-lättäneet. Tähän liittyvä tieto on tarpeen, varsinkin ensimmäistä lastaan odottaville miehille. Vauvanhoitoon liittyviin osioihin toivottiin syventävää tietoa. Synnytykseen liittyen toivottiin lisää tietoa epäsäännöllisestä synnytyksestä ja isän roolista synnytyk-sen aikana. Isät toivoivat sekä äidin että isän kokemuksia vauva-ajasta perheessä ja sen vaikutuksista arkeen ja parisuhteeseen. Perheiden omaa kerrontaa heidän omista kokemuksistaan vanhemmuudesta ja synnytyksen jälkeisestä masennuksesta toivottiin Vauvankaa.fi-verkkopalvelun sivustolle.

Kuvio 4. Isien toiveita verkkopalvelun sisällöstä.

Haastatteluista nousi esiin, että isät kaipaavat ytimekkäitä vinkkejä, joita voi löytää nopeasti verkkopalvelusta, jos on esimerkiksi yksin lapsen kanssa kotona. Isät haluavat tarvitsemansa tiedon selkeänä ja yksinkertaisena ilman lukuisia vaihtoehtoja, joista on lopulta vaikea valita oikeaa ja parasta. Isät pitävät pääsääntöisesti kuvallisesta ja videomuodossa olevasta materiaalista. Jos tietoa jaetaan vain tekstimuodossa, se ei saa isiä kiinnostumaan asiasta.

Isät kaipaavat enemmän ohjeistusta hoivaajan roolissa olemisesta, jotta voittavat oman jännityksen ja arkailun lasta käsitellessään. Isillä on hoivavietti ja halua ylläpitää perheen hyvinvointia. Kuvaamme isien toiveita verkkopalvelun sisällön kehittämisestä Kuviossa 5.

Kuvio 5. Isien toiveita verkkopalvelun sisällön kehittämisestä.

Haastatteluiden perusteella kannatusta sai isien oma keskustelupalsta, jossa isillä voisi olla mahdollisuus keskustella keskenään isyyteen liittyvistä asioista. Tällä tavalla miesten oma näkökanta pääsisi esiin keskusteluissa. Vertaistuki miellettiin herkästi negatiiviseksi asiaksi. Keskustelupalsta voisi olla tehokas ja positiivinen vertaistuen muoto.

Isien kokemus internetin sivustoista oli, että sieltä on vaikea löytää luotettavaa tietoa, joten erityisesti pikkulapsiperheelle suunnattu Vauvankaa.fi-verkkopalvelu sai kaikilta isiltä kannatusta. Jokaisesta haastattelusta nousi esiin, että kuvia aiheisiin liittyen tulisi olla paljon enemmän. Haastateltavat kokivat, että sivustolla oli liikaa tekstiä ja liian vähän kuvamateriaalia. Muutakin demonstroivaa ohjeistusta kaivattiin. Video esimerkiksi

vauvan kylvetyksestä tai vaatteiden vaihtamisesta tai vanhempien omakohtaisista kokemuksista oli toivotuinta materiaalia.

Isien kokemuksen mukaan oleellista on tarjota luotettavaa tietoa demonstroivan materiaalin avulla kuten kuvasarjojen, videoiden sekä omakohtaisten kertomusten ja kokemusten avulla. Näiden tukemiseksi ja tehostamiseksi tekstiosuuksien tulisi olla lyhyitä, ytimekkäitä ja selkeitä, jotta tieto olisi helposti ja nopeasti löydettävissä.

6 Pohdinta

Tässä luvussa pohdimme työmme luotettavuutta eettisiä kysymyksiä, sekä jatkokehittämistä aiheen tiimoilta. Pohdimme myös menetelmämme toimivuutta sekä ammatillista kasvuamme työn aikana.

6.1 Tulosten pohdinta

Opinnäytetyöprosessin aikana olemme oppineet paljon uusia asioita isien kohtaamisessa äitiyshuollonpalveluissa. On ollut mielenkiintoista huomata isien kokevan samoja tunteita kuin raskaana oleva ja synnyttänyt nainen. Tutkimuksemme tulokset ovat samansuuntaisia kuin monissa muissa tutkimuksissa on saatu selville isien tiedon ja tuen tarpeista vauvan ensimmäisen ikävuoden aikana. (Halle ym. 2008: 65; Fletcher ym. 2008: 440; Hannula ym. 2010: 22; Järvenpää ym. 2008: 66; Nupponen ym. 2009: 7; Salonen 2010: 47,51; Puputti-Rantsi 2010: 15, 29; Soukka 1997:23–25.) Haastatteluaineistostamme selviää, että isät haluavat saada tietoa konkreettisesti ja käytännönläheisesti. Tästä syystä koemme, että yhteiskunnan, erityisesti terveydenhuollon, tulisi huomioida isät aktiivisesti ja tasa-arvoisina äitien rinnalla annettaessa ohjausta raskautteen, synnytykseen, vauvanhoitoon ja seksuaaliterveyden edistämiseen liittyen.

Tänä päivänä isien ohjaamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Esimerkiksi lapsivuodeosastoilla isiä huomioidaan yhä enemmän, kun suunnitellaan vauvan hoidon ohjausta perheelle. Pyrkimys olisi, että isä olisi paikalla ja pääsisi jopa ensimmäisenä tekemään vauvalleen aamupesut sekä vaipan ja vaatteiden vaihdot hoitajan ohjaamana. Tällöin isälläkin on mahdollisuus harjoitella turvallisesti vauvanhoitoa. Ohjaajan ollessa ammattilainen, voi isä kokea toisenlaisia onnistumisen kokemuksia kuin puolison ohjatessa. Tutkimuksien mukaan ammattilaisen antama ohjaus on neutraalimpaa kuin läheisen ohjaus. Isien huomiointi ohjauksessa korostuu isän ollessa ensikertalainen. Perheet pyytävät yhä enemmän ohjausta silloin kun molemmat vanhemmat ovat läsnä. (Paavilainen 2003: 12,19; Deave – Johnson 2008: 629; Halle ym. 2008: 68–69.)

Isät haluavat tänä päivänä olla yhä aktiivisemmin osana perheen elämää ja lapsen hoitoa. Miehellä lapsen saaminen on henkisesti yhtä lailla suuri asia kuin naisellekin, ja he

haluavat osoittaa osaavansa hoitaa ja hoivata omaa lastaan. Tutkimuksemme tulokset osoittavat, että Suomessa on kysyntää luotettavalle ja tutkimustietoon perustuvalla verkkopalvelulle, joka on erityisesti kohdennettu isille.

Synnytyksen jälkeistä masennusta ei haastateltavien perheissä ollut koettu, joten asia ei ollut tuttu. Haastatteluista nousi esiin hyvänä ideana omakohtaiset kertomukset ja kokemukset masennuksen läpikäyneiden kertomana. Fletcher ym. (2008: 440) tutkimuksessa todetaan, että tutkimusten mukaan jopa 10–20 % äideistä kärsii synnytyksen jälkeisestä masennuksesta, joten aihe koskettaa suurta joukkoa isiä hyvin läheisesti. Bradley ym. (2004: 45) tutkimus esittää, että synnytyksen jälkeisestä masennuksesta kärsiviä isiä olisi 4,8 % vauvan ollessa 3 kuukauden ikäinen ja vauvan ollessa 9 kuukauden ikäinen masentuneiden isien määrä olisi jopa 28,6 %. Synnytyksen jälkeinen masennus kiinnosti myös haastattelumme osallistuneita isiä, ja siitä kaivattiin lisätietoa Vauvankaa.fi-sivustolle. Tältä pohjalta koemme, että synnytyksen jälkeiseen masennukseen liittyvää tietoa tulisi tarjota selkeästi molemmille vanhemmille, sillä ongelma ei kosketa ainoastaan äitejä vaan yhtä lailla myös isiä.

Vertaistuki ei ollut monellekaan haastateltavalle isälle tuttu asia. Sitä ei tarjottu heille neuvolan kautta. Useampi haastateltava koki saavansa vertaistukea keskustelemalla työkavereiden kanssa, joilla oli omia lapsia. Yllätyimme, että jotkut haastateltavista kokivat vertaistuki-sanana negatiivisena. Vertaistuen tarve miellettiin herkästi jonkin ongelman ratkaisemiseksi. Tästä johtuen koemme, että vertaistukiryhmien mainontaa tulisi kehittää positiivisempaan sävyyn miesten keskuudessa ja sanalle voisi etsiä positiivisia synonyymeja aiheesta puhuttaessa.

Ihmiset asuvat yhä enemmän pitkien etäisyyksien päässä lähisukulaisistaan ja läheisistään, jonka vuoksi yhteisöllisyys on vähentynyt viime vuosikymmenten kuluessa. Lastenhoitoavun saaminen on yhä vaikeampaa ja arki on haasteellisempaa. (Salonen ym. 2008: 60–61.) Vertaistukipalveluiden tulisi tulla nykyistä lähemmäksi perheitä sekä entistä aktiivisemmin neuvoloiden ja synnytyssairaaloiden välityksellä. Synnytyssairaalan ja neuvolan ilmoitustaululla voisi olla esimerkiksi linkki Vauvankaa.fi-verkkopalveluun tai THL:n sähköiseen lastenneuvolakäsikirjan isäosioon, joka on suunnattu erityisesti isille tarjoten apua vauvaperheen arkeen ja pieniin pulmatilanteisiin. Neuvola voisi ja-

kaa vanhemmille jo raskausaikana esitteen sähköisestä lastenneuvolakäsikirjasta vanhempien tullessa ensimmäistä kertaa neuvolaan.

6.2 Opinnäytetyön prosessin kuvaus

Opinnäytetyömme aiheen saadessamme kartoitimme aluksi opinnäytetyömme ilmiön eli teoreettisen viitekehyksen. Tämän laadimme kaikki yhdessä. Tiedonkeruu vaiheessa kaksi työryhmän jäsentä oli yhteydessä haastateltaviin ja teki haastattelut. Toinen haastattelijoina haastatteli ja toinen toimi tarkkailijana sekä huolehti nauhoituksesta. Litteroinnin suoritti kolmas työryhmän jäsen.

Aineisto analysoitiin deduktiivisella sisällönanalyysimenetelmällä. Osallistuimme Metropolian sisällönanalyysi työpajaan, josta saimme oppia analyysimenetelmään. Analysoimme keräämämme aineiston ohjeiden mukaisesti. Aiheen rajaamat lauseet keräsimme kaikki toisistamme erillään, jotta tutkimustulokset olisivat mahdollisimman luotettavat. Pelkistämiseen ja luokitteluun on osallistunut kolme henkilöä eri tahoilla, joten tulokset ovat muodostuneet useammasta eri näkökulmasta. Tulosten ja pohdinnan kirjoittaminen on kolmen henkilön kesken ollut haasteellista. Olemme pyrkineet neutraaliin tulkintaan analyysin purkuvaiheessa, jotta omat mielipiteemme eivät vaikuttaisi tulosten luotettavuuteen. Haastavinta työssä on ollut aikataulujen yhteensovittaminen sekä niiden noudattaminen.

Opinnäytetyöstä on muodostunut kustannuksia muun muassa tulostamisesta, matkakustannuksista ja puhelinmaksuista. Olemme pyrkineet tasapuolisuuteen ja jokainen vuorollaan on hoitanut tulostuksen opinnäytetyön eri vaiheissa. Matkakustannukset olemme laskeneet yhteen ja jakaneet ne keskenämme.

6.3 Luotettavuus ja eettiset kysymykset

Tutkimustulostemme luotettavin tekijä on työskentelymenetelmämme. Olemme käyttäneet työssämme mahdollisimman tuoreita tietolähteitä huomioimalla tutkimusten iän ja tason. Tietolähteiden tulee olla hoitotieteellisiä tutkimuksia tai lähitieteen alojen esimerkiksi lääketieteen ja psykologian tutkimukset (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 79). Isien kokemuksista, tuen ja tiedon tarpeista on tehty vielä varsin vähän

isoja suomalaisia tutkimuksia, joten olemme käyttäneet lähteenä myös yhtä vuonna 1997 tuotettua suomalaista tutkimusta. Hyödynsimme teoreettiseen viitekehyksen laatimiseen vuosina 2001–2010 tuotettuja väitöskirjoja, hoitotieteen artikkeleita ja tutkimuksia sekä opinnäytetöitä, jotka liittyvät Vauvankaa.fi-verkkopalvelun kehittämiseen.

Olemme työsuunnitelmaa laatiessamme pohtineet, mitä eettisiä ja luotettavuusnäkökohtia on otettava huomioon työn eri vaiheissa. Luotettavuutta olemme pyrkineet vahvistamaan hyvin tehdyllä saatekirjeellä, jonka jokainen haastateltava sai etukäteen. Saatekirje on tärkeä osa tutkimuksen toteutusta. Sillä on merkitystä tutkimuksen onnistumiseen. Saatekirjeen perusteella tutkittava tekee päätöksen haluaako osallistua tutkimukseen arvioimalla sen tarkoitusta ja merkitystä itselleen. Ennen haastattelua pyysimme jokaista haastateltavaa allekirjoittamaan suostumuksen haastatteluun, mikä on yksi tutkimuksen eettisiä periaatteita (Hirsjärvi – Hurme 2010: 185).

Käytimme haastattelussa lumipallo-otanta menetelmää, jossa ensimmäinen haastateltava antaa meille toisen haastateltavan yhteystiedot, jonka hän tuntee entuudestaan. Tällä menetelmällä edeten olimme nopeasti saaneet kerättyä tarvitsemamme kymmenen isää haastatteluja varten. Yllätykseksemme koitui kuitenkin isien äkilliset haastatteluiden perumisot, juuri ennen haastatteluiden ajankohtaa. Tästä johtuen jouduimme etsimään lisää uusia isiä haastateltavaksi peruuntuneiden haastattelijan tilalle. Tämä osoittautui yllättävän haasteelliseksi. Lopulta jouduimme poikkeamaan lumipallo-otannan käytännöstä, ja pyysimme uudelta taholta yhden isän haastateltavaksi, joka tunsi vielä toisenkin isän, joka suostui osallistumaan tutkimukseemme. Saimme kerättyä kahdeksan isää, jotka haastattelimme työhömmä. Heidän antama tieto oli riittävä antamaan vastaukset tutkimuskysymyksiimme, joten emme etsineet enempää haastateltavia. Haastateltavien isien kaavio on Liitteessä 3: Kuvio 6. lumipallo-otanta.

Keräsimmme ja käsittelimme aineistoa ehdottoman luottamuksellisesti. Tallensimmme äänitteet Metropolia ammattikorkeakoulun verkkoasemalle, johon olimme luoneet opinnäytetyötä varten oman työtilan. Olemme huomioineet, että haastateltavien henkilöllisyys ei ole paljastunut opinnäytetyössämme. Oikeudet työtilan käyttämiseen oli vain opinnäytetyön tekijöillä. Meitä sitoo vaitiolovelvollisuus opinnäytetyöprosessin aikana sekä sen jälkeen. Puhtaaksikirjoittamisen jälkeen poistimmme ja hävitimmme elektroniset haastattelutiedostot.

Toteutimme pilottihaastattelun käyttämällä lisäkysymyksissä teema-alueita raskausaika ja parisuhde. Kakkoshaastattelussa päädyimme kokeilemaan, että kysymme kaikki vauvankaa.fi-verkkopalvelusivuston isäosion teema-alueet systemaattisesti läpi. Näin haastateltavilla oli vielä mahdollisuus palata uudelleen samoihin aiheisiin ja täydentää vastauksiaan. Tämä toimi selvästi pilottihaastattelua paremmin, sillä materiaalia alkoi kertyä paremmin tämän muokkauksen jälkeen. Toteutimme kaikki loput haastattelut käyttämällä näitä teema-alueita varmistaaksemme riittävän materiaalin kertymisen. Näin saimme enemmän tietoa myös siitä, mitä asioita verkkosivuilla oli hyvin ja kattavasti kuvattu ja mihin aiheisiin toivottiin lisämateriaalia. Aineiston analysoimisen jälkeen huomasimme, että tarvitsimme lisäkysymyksen tutkimukseemme materiaalin sisällön perusteella, joten kolmas tutkimuskysymyksemme on lisätty jälkeensä.

Toteutimme haastattelut haastateltavien kotona, työpaikalla tai koululla. Haastateltavat olivat itse saaneet vaikuttaa haastattelun toteutuspaikkaan. Haastatteluiden mahdollisimman hyvän onnistumisen kannalta on tärkeää, että haastateltava tuntee olonsa hyväksi eikä joudu jännittämään haastattelutilannetta. Sen vuoksi on merkityksellistä sillä, missä ja miten haastattelu toteutetaan. Kun haastateltava tuntee olonsa vapautuneeksi, hän pystyy antamaan paljon arvokasta tietoa (Hirsjärvi – Hurme 2010: 185). Tähän vaikuttaa myös haastattelijoiden asenne haastateltavaa kohtaan.

Haastatteluiden luotettavuutta lisäsimme niin, että haastattelijan mukana oli toinen ryhmämme jäsen huolehtimassa teknisestä toteutuksesta ja toimimalla tarkkailijana taustalla, mutta ei osallistunut aktiivisesti haastatteluun. Haastattelijamme toimi rennosti, sekä antoi positiivista palautetta haastateltavalle, joka loi myönteisen ilmapiirin toteutukselle. Tarkkailija saattoi lisätä huomioidensa perusteella haastattelun lopuksi lisäkysymyksiä, jos oli tarpeen. Tarkkailija antoi haastattelijalle rakentavaa palautetta haastattelun jälkeen, jolloin haastattelijalla oli mahdollisuus kehittyä haastattelijana opinnäytetyöprosessin aikana.

Tutkimusaineiston ja kehittämistä koskevan aineiston analyysi ja luotettavuuden arviointi ovat eettisyyden kannalta keskeisiä. Analysoimme aineiston huolellisesti ja kävimme sen kaikki osat läpi. Tutkimusaineistosta nousevien johtopäätökset ovat näin ollen luotettavia ja rehellisiä. Raportointi on tärkeää, ja pyrimme raportoimaan selkokielellä, sillä tulokset on tarkoitettu hyödynnettäviksi. (Heikkilä – Jokinen – Nurmela

2008: 45–46.) Haastatteluaineiston pelkistys ja kategoriointi on suoritettu ensin erikseen, jonka jälkeen olemme yhdessä keskustelleet ja sopineet esiin nousseista ongelmatilanteista. Haastatteluaineiston analyysin jälkeen nostimme esiin keskeiset asiat, lähelle käytäntöä. Pohdimme, mitä kehitettävää nousi haastattelujen tuloksista, millaisia keinoja olisi kehittämisen edistämiseksi, ja millaisia konkreettisia ideoita isät ehdottivat.

Lähteet

- Bradley E. – Mackenzie M. – Boath, E 2004: The experience of first-time fatherhood: a brief report. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, Vol. 22, no.1. 45.
- Deave, Toity – Johnson, Debbie 2008: The transition to parenthood: what does it mean for fathers. Jan Original Research. *Journal of Advanced Nursing* 63 (6). 626–633
- Draper, Jan 2002: Men’s passage to fatherhood: an analysis of the contemporary relevance of transition theory. Royal College of Nursing Institute, Distance Learning Unit, London and Honorary Fellow, School of Nursing and Applied Health Studies, University of Hull, Hull, UK. *Nursing Inquiry* 2003; 10. 66–78.
- Eerola, Petteri 2009: Isyys liikkeessä. Tutkimus nuorista miehistä, isyydestä ja muutoksesta. Tampere: Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Aikuis-kasvatus. Pro gradu -tutkielma. Luettavissa myös sähköisenä <<http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu03583.pdf>>
- Finlex lainsäädäntö. Verkkodokumentti. <www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1972/19720066>. Luettu 15.9.2010
- Fletcher R. – Vimpani G. – Russell G. – Keatinge D. 2008: The evaluation of tailored and web-based information for new fathers. Images Affiliation: Family Action Centre, The University of Newcastle, University Drive, Callaghan, Newcastle, Australia. *Child: Care, Health & Development (Child Care Health Dev)* 34(4). 439– 446.
- Halle, Claire – Dowd, Toni – Fowler, Cathrine – Rissel, Karin – Hennessy, Kathy – Macnevin, Regina – Nelson, Marie Ann 2008: Supporting fathers in the transition to parenthood. *Contemporary Nurse: A Journal for the Australian Nursing Profession* 31(1). 57–70.

- Halme, Niina 2009: Isän ja leikki-ikäisen lapsen yhdessäolo. Yhdessäoloa, isänä toimimiseen liittyvää stressiä ja isän tyytyväisyyttä parisuhteessa kuvaavan rakenneyhtälömallin kehittäminen ja arviointi. Tampere: Tampereen yliopisto. Lääketieteellinen tiedekunta. Hoitotieteen laitos. Luettavissa myös sähköisenä <<http://acta.uta.fi/teos.php?id=11217>>
- Hannula, Leena – Salonen, Anne H – Rekola, Leena – Tarkka, Marja-Terttu 2010: Vauvaperheille kehitetyn verkkopalvelun pilottitutkimus – vanhempien näkökulma. Tutkivahoitotyö Vol. 8 (2). 22–30.
- Hirsjärvi, Sirkka – Hurme, Helena 2008: Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press. 47–142.
- Hirvonen, Hanna 2011: Isä syntymässä. Vauvan odotus, syntymä ja hoito. 3.uudistettu painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi. 74–198.
- Heikkilä, Asta – Jokinen, Pirkko – Nurmela, Tiina 2008: Tutkiva kehittäminen, avaimia tutkimus- ja kehittämishankkeisiin terveysalalla. Helsinki: WSOY.45–46.
- Hult, Marja 2010: Urbaani vanhemmuus. Loppuraportin kirjoittamiseen osallistuminen. Opinnäytetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu, Helsinki. 11–32.
- Huttunen, Jouko 2001: Isänä olemisen uudet suunnat. Juva: WS Bookwell Oy. 149–150.
- Ikävalko, Minna 2008: Vauvankaa.fi verkkopalvelun pilottitutkimuksen raportti. Opinnäytetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu, Helsinki. 18–34.
- Juvakka, Essi – Viljamaa, Janne 2002: Miehen mittainen isä. Juva: WS Bookwell Oy. 9–107.
- Jämsä, Juha – Kalliomaa, Susa (toim.) 2010: Isyyden kielletyt tunteet. Väestöliitto. Vammalan kirjapaino. 27–113.

- Kankkunen, Päivi – Vehviläinen-Julkunen, Katri. 2009. Tutkimus hoitotieteessä. WSOY: Helsinki. 72–79.
- Kouri, Pirkko 2006: Development of Maternity Clinic on the Net Service. Views of pregnant Families and Professionals. Kuopio: University of Kuopio. Department of Nursing Science. Luettavissa myös sähköisenä <<http://www.uku.fi/vaitokset/2006/isbn951-27-0370-X.pdf>>
- Mesiäislehto-Soukka, Helinä 2005: Perheenisäyksen isien kokemana – fenomenologinen tutkimus. Oulu: Oulun yliopisto. Lääketieteellinen tiedekunta. Hoitotieteen ja terveyshallinnon laitos. Luettavissa myös sähköisenä <<http://herkules.oulu.fi/isbn9514277260/isbn9514277260.pdf>>
- Mykkänen, Johanna 2010: Isäksi tulon tarinat, tunteet ja toimijuus. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylä: University of Jyväskylä. Department of Education. Luettavissa myös sähköisenä <<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-3802-4>>
- Nupponen, Sari – Nupponen, Jukka – Ruhanen, Mikko 2009: Isä imetyksen tukijana-materiaalia verkkosivuille. Opinnäytetyö. Savonia Ammattikorkeakoulu. Kuopio.
- Paavilainen, Riitta 2003: Turvallisuutta ja varmuutta lapsen odotukseen. Äitien ja isien kokemuksia raskaudesta ja äitiyshuollosta. Tampere: Tampereen yliopisto. Lääketieteellinen tiedekunta. Hoitotieteen laitos. Luettavissa myös sähköisenä <<http://acta.uta.fi/pdf/951-44-5544-4.pdf>>
- Puputti-Rantsi, Arja 2009: Isien tuen ja tiedon tarpeet isyydestä, odotusajasta ja synnytyksestä -perhevalmennus isyyteen kasvun tukena. Turku: Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto. Lääketieteellinen tiedekunta. Hoitotieteen laitos. 12–45.

- Salonen, Anne – Kaunonen, Marja – Åstedt-Kurki, Päivi – Järvenpää, Anna-Liisa – Tarkka, Marja-Terttu 2008: Development of an internet-based intervention for parents of infants. *Jan Original Research*. Vol. 64 (1). 60–72.
- Salonen, Anne 2010: Parenting satisfaction and parenting self-efficacy during the postpartum period: evaluation of an internet-based intervention. Tampere: University of Tampere, Department of Nursing Science. Luettavissa myös sähköisenä <<http://acta.uta.fi/pdf/978-951-44-8203-8.pdf>>
- Sadler, Georgia Robins – Lee, Hau-Chen – Lim, Rod Seung-Hwan – Fullerton, Judith 2010: Recruitment of hard-to-reach population subgroups via adaptations of the snowball sampling strategy. *nhs. Nursing and Health Sciences* (2010), 12. 369–374.
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2008: Isien ja isyyden tukeminen äitiys- ja lastenneuvoloissa. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2008: 24. Helsinki: Yliopistopaino.
- Soukka, Helinä 1997: Isä on in? Isäksi tuleminen, isien odotukset, kokemukset ja toivomukset perhe- ja synnytysvalmennuksesta. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Terveystieteen laitos. Hoitotiede. Luettavissa myös sähköisenä <<http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-1997721330>>
- Tuomi, Jouni – Salajärvi, Anneli: Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi. Helsinki: Tammi. 92-101.
- Vilkkä, Hanna 2005: Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi. 101–182.
- Vuorela, Suvi 2005: Haastattelumenetelmät. Teoksessa Ovaska, Saira – Aula, Anne – Majaranta, Päivi: Käytettävyydestutkimuksen menetelmät. Tampere: Tampereen yliopisto. Tietojenkäsittelytieteiden laitos. 37–52.

TEEMAHAASTATTELUN KYSYMYKSET

ESITIEDOT:

Haastateltavan ikä

Lasten lukumäärä

Lasten ikä 00/0000

Raskausviikot haastattelun aikana

Oletko osallistunut neuvolakäynneille puolison kanssa? Kuinka monta kertaa?

Onko teille tarjottu perhevalmennusta neuvolan tai synnytyssairaalan taholta? Oletko osallistunut neuvolan tai synnytyssairaalan tarjoamiin isäryhmiin jos niitä on tarjottu?

Onko sinulla mahdollisuutta käyttää Internet-palveluita? Kuinka paljon käytät Internetiä työssäsi? Kuinka paljon vapaa - ajalla? Oletko ehtinyt tutustua Vauvankaa.fi - verkkopalvelun isäosioon ennen haastattelua? Kuinka paljon?

Haastattelukysymykset:

1. Kuvaile näkemystäsi kuinka hyödyllisenä koit Vauvankaa.fi – verkkopalvelun isäosion miehen näkökulmasta?
2. Kuvaile näkemystäsi Vauvankaa.fi - verkkopalvelun toimivuudesta?
3. Mistä isyyteen liittyvistä asioista haluaisit saada lisää tietoa Vauvankaa.fi - verkkopalvelusta?
4. Mistä asioista toivoisit saavasi tukea isyyteen Vauvankaa.fi - verkkopalvelusta?
5. Mistä asioista kaipaisit lisää tietoa Vauvankaa.fi - verkkopalvelusta?
6. Mistä asioista olisi hyvä olla demonstroivaa materiaalia tekstin lisäksi? (videomateriaalia, kuvia, tekstiä, diasarja, peli, sarjakuvia tms?)

Apukysymyksiä haastattelijalle:

- Miksi olet sitä mieltä?
- Voisitko tarkentaa...?
- Kertoisitko vielä mitä tarkoittit kun sanoit...?
- Sanoit aikaisemmin että... Kertoisitko lisää vielä siitä..?

Jos ei tule oikein mitään isällä mieleen, voi kysyä esimerkiksi: Tuleeko mieleesi esimerkiksi raskaudesta, tuen tai tiedon tarpeita? Entä synnytyksestä? Jne.

Teema-alueet verkkopalvelusta: raskausaika, synnytys, syntymän jälkeinen aika, parisuhde ja seksuaalisuus, vauvanhoito, synnytyksen jälkeinen masennus, vertaistuki

HYVÄ ODOTTAVA – TAI ALLE 1-VUOTIAAN ISÄ

Vauvankaa.fi - verkkopalvelu on palvelu, joka on kehitetty ”Urbaani vanhemmuus” -hankkeen yhteydessä, yhteistyössä Tampereen yliopiston hoitotieteen laitoksen, HUS Naistensairaalan ja Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa. Verkkopalvelu on siirtymässä valtakunnalliseen käyttöön THL:n sähköiseen lastenneuvolan käsikirja - osioon. Verkkopalvelua halutaan edelleen kehittää molempien vanhempien tarpeisiin. Tässä opinnäytetyössä on tarkoitus kerätä isien näkemyksiä siitä, miten verkkopalvelua voitaisiin kehittää.

Olemme kolme kättilöopiskelijaa Metropolia Ammattikorkeakoulusta. Teemme opinnäytetyötä isien tiedon ja tuen tarpeista raskauden, synnytyksen ja lapsen ensimmäisen ikävuoden aikana Vauvankaa.fi verkkopalvelusta. Tarkoituksenamme on saada selville isien näkemyksiä verkkopalvelun kautta saatavalle tiedolle ja tuelle. Tavoitteena on, että isät kuvailevat tutkimushaastattelun yhteydessä, millaista tietoa he toivovat verkkopalvelussa olevan, sekä tuovat esiin, millaisessa muodossa tiedon tulisi verkkopalvelussa olla. Haastattelemme isiä, jotka odottavat perheenisäystä ja/tai, joilla on perheessä alle 1-vuotias lapsi. Keräämme tutkimusaineiston haastattelemalla isiä yksitellen yhden kerran, sen jälkeen kun he ovat tutustuneet vauvankaa.fi – verkkopalvelun isäosioon.

Hyvä isä, toivomme Sinun tutustuvan Vauvankaa.fi – verkkopalvelun isäosioon, johon annamme linkin ja tunnukset kirjallisesti ennen sovittua tapaamista. Arvioi sivustoa kriittisesti isän näkökulmasta. Mistä asioista, ja missä muodossa (videot, kuvat, teksti, diasarjat, pelit, sarjakuvat tms.) haluaisit lisää tietoa sivustolle?

Verkkopalveluun tutustumisen jälkeen sovimme kanssasi ajan haastattelulle. Haastattelussa ovat läsnä haastateltava isä ja 2 kättilöopiskelijaa. Haastattelu tapahtuu erikseen sovitussa paikassa. Haastattelu kestää noin puolituntia. Haastattelija esittää Sinulle avoimia kysymyksiä, joihin voit vapaasti vastata. Sinun mielipiteesi ja kokemuksesi ovat tutkimuksen onnistumisen kannalta tärkeitä.

Haastattelut nauhoitetaan jatkokäsittelyä varten. Haastatteluaineistoa käsittelevät vain opinnäytetyöntekijät, joita sitoo vaitiolovelvollisuus. Aineistoa kerätään ja käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti. Haastattelunauhauhat pyyhitään puhtaaksi, leikataan poikki ja hävitetään puhtaaksikirjoittamisen jälkeen. Haastateltavien henkilöllisyys ei ole tunnistettavissa opinnäytetyössä. Haastattelu on vapaaehtoinen ja Sinulla on mahdollisuus halutessasi keskeyttää haastattelu.

Yhteistyöstä jo etukäteen kiittäen, opinnäytetyön tekijät

Kättilöopiskelija
Outi Arjakari

Kättilöopiskelija
Katja Mallat

Kättilöopiskelija
Sonja Päiviö

SUOSTUMUS

Olen lukenut ja ymmärtänyt saatekirjeen koskien opinnäytetyötä " Isien tiedon ja tuen tarpeet Vauvankaa.fi palvelussa" ja suostun haastateltavaksi.

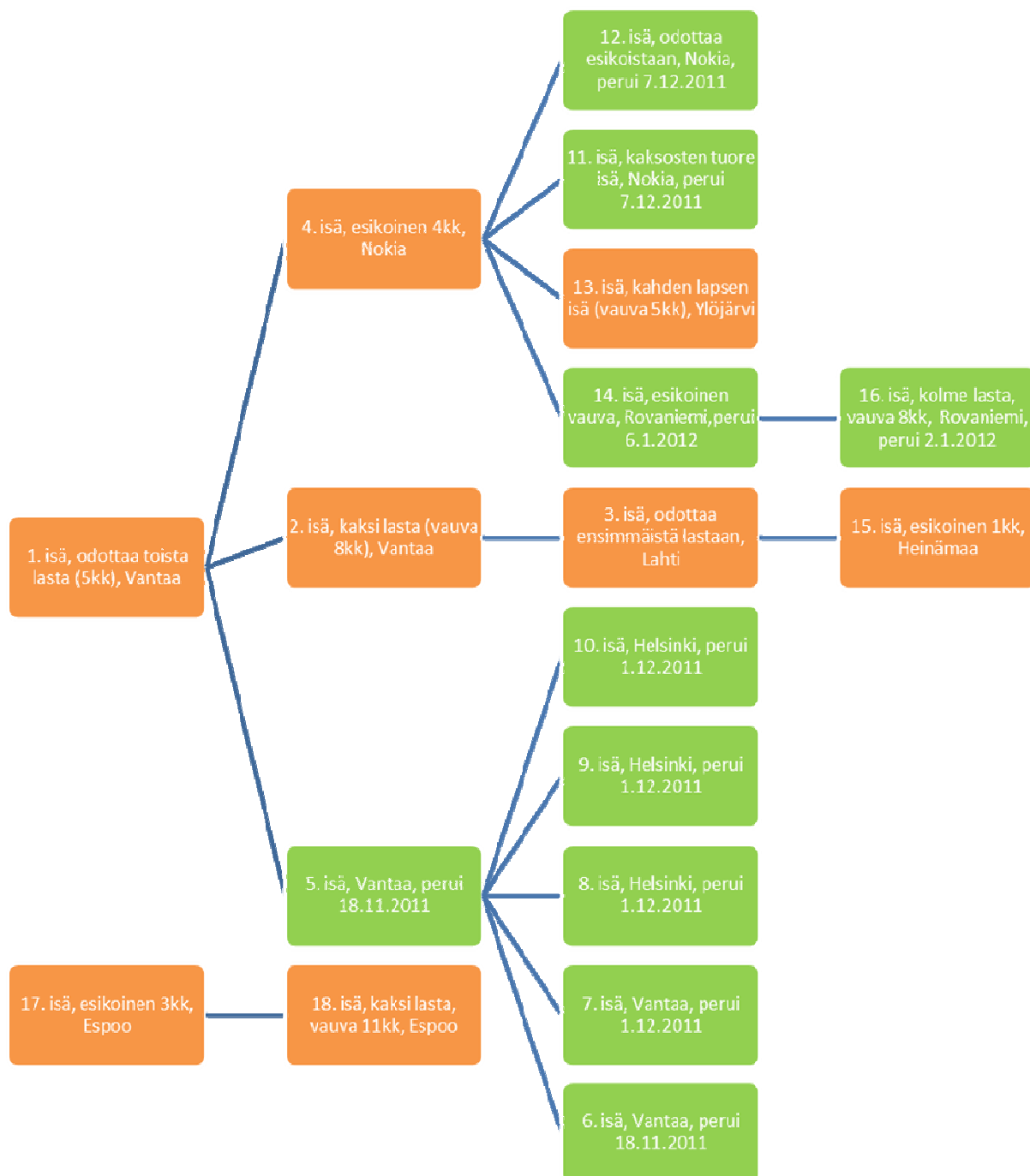
Aika ja paikka

Allekirjoitus

Nimen selvennys

Lumipallo-otannan kuvaus

Kuvio 6. Lumipallo-otanta